

POLITISKOS ŽINIOS.

MASKOLIJA.

Dėl paskutinių buvusių Odesos universiteto studentų riaušių, prisakymu general gubernatoriaus, pagarsėjusio savo despotiškais, neišmintingais padarimais generolo Tolmačovo, išvijo iš miesto daug studentų. Policija apkaltina studentus, buvę jie šaudė į policistus ir žandarus, todėl juos buvę prisiėję išvijo iš miesto, o tuom pačiu ir iš universiteto. Studentai atsiskaitė Peterburgan protestuodami prieš tokį melagingą policijos apkaltinimą ir prieš neteisėną generolo Tolmačovo pasielgimą. Studentai užtikrina, jog jie ginklu neturėjo, todėl ir šaudyti negalėjo; jie daugė vien langus. Nei teisejo tyrinėjimas neparodė, kad ginklai buvo studentų vartojami, nerado jų nei darant kratą universiteto ruimuose. Ir daktarai gelbėję sužeistuosius, nerado nei vieno sužeisto policisto, tuom tarpu tarp studentų buvo ir pašauti, net užmušti, o tą juk tik policistai galėjo padaryti.

Riaušės studentų pradėtos Peterburge nesiliauja Maskolijoje, platinasi ir kitur. Smarkus studentų susirėmimai su policija buvo Maskvoje, kur taipgi sužeista tūlas studentų skaitlūs. Ir Varšavoje studentai, nors čia sutraukti niekausios veislės maskoliai, studentų iš vietinių gyventojų labai mažai, lenkai studentai Varšavos Universitete tai urėdinkinių vaikų, keltė priešingą valdžiai demonstracijas. Norėjo jas kelti ir studentai politikiškai, bet policistai ir kazarai jiems niekur neleidė susirinkti.

Amerikoniškas inžinierius Hammondas, atstovas amerikoniškų kapitalistų. 22 gruodžio dieną atsilankė pas carą. Amerikonai mat nori Maskolijoje gauti visokias koncesijas. Čaras Hammondą priėmė priilankiai, nes per jį gal tikis Amerikoje gauti pasakolą. Prancūzai jau Maskolijos valdžiai, nėmokančiai kraštą ekonomiskai pakelti, daugiau pinigų skolinti nenori, nes jiems Maskolija jau dabar skolinga suviršum 18 milijardų frankų. Tiek tautos sutauptintų pinigų nei vienas kraštas nenori žudyti, o Maskolijos kreditas labai nupuolė nuo karo su Japonija ir pasikui visur kilusių riaušių.

Kaimyniški prieitkiai Maskolijos su Austrija taip buvo paskutiniuose metuose pagėdė, kad laikamas jau buvo karas Maskolijos su Austrija, kurin, suprantama, būtų intrauktą Vokietiją ir Prancūziją, o gal ir Italiją. Dabar laikraščiai praneša, jog iš Peterburgo Lenkijon iškeliauo didieji kunigaikščiai: Mikalojus Nikolajevič, Michal Nikolajevič ir Sergei Nikolajevič ir jie Lenkijos ir Austrijos parubežiuose susitikus su svarbiausiais Austrijos politikais veikėjais. Atkaks su jais ir kunigaikštis Pranciškus Ferdinandas, Austrijos sosto imėdiniš. Kaip mano, tas susizavavimas yra labai svarbus, nes per jį gal galima bus pašalinti dabar esančius nesutikimus Maskolijos su Austrija. Ar tas pasiseks, nežinia, bet galima manyti, kad Maskolija, išvengimui karo, nevienam nusilenks, nes jos kariūmenė dar neatsigavo nuo smuggių gautų nuo japonų, nesutitvarkė dar po aikštėn išėjusių intendentų vagysčių. Prancūzija karo nenori, nenori lieti prancūzų kraują už Maskolijos valdžios reikalus, o viena Maskolija prieš susidragavusias Austriją ir Vokietiją stoti negali, pradėtas karas galėtų taip pasibaigti, kaip ir karas su Japonija, bet šito pasekmės būtų daug svarbesnės, nes nėra abejonės, kad dėl nepasiekimo karo Europoj turėtų griūti caro sosto Maskolijoje ir pats karas daug daugiau aukų reikalautų.

Maskolij valdomoj Mandžurijos dalyje, ypač chiniečių apgyventame Charbino priemiestyje Fudžianian smarkiai siaučia azijatiškasis maras. Pirma Kalėdų dieną, ligonbutį atgabeno 98 naujai apsigirusius ligonius.

PERSIJA.

26 gruodžio dieną pietinė Persijos, aplinkinėse Bushipe nuo angliškų kariškų skraiduolio "Hyacuth" bandė ant kranto išlipti angliškieji jureiviai, bet jiems užstojo kelią pulkas ginkluotų gyventojų. Užgimė smarkūs mušis. Užmušta 14 anglijonų ir 40 persų.

Nereikia užmiršti, kad tarp Maskolijos ir Anglijos nuo seniai padarytas sutarimas pasidalinti Persiją taip, kad Siaurinė jos dalis iki Teheranui tektų Maskolijai o pietinė dalis, ruožėjanti su esančiu Anglijos globio Beludžistanu, Anglijai. Pirmiausiai Persijon insveržė maskoliai ir iš jos nenori pasitraukti, bet visgi ir jie viso jiems sulygt sutarimo su Anglija Persijos ploto dar neapvaldė, Anglija iki šiol nesiskubina įsiti savo kariūmenę Persijon, nes prieš pasidalinimą Persijos, paremta Austrijos ir Vokietijos, kaip šimtas metų atgal prieš Lenkijos padalinimą, pakėlė smarkų protestą Turkijai. Ji sau reikalauja apskričių prieinancijų prie Turkijos rubežių, nenori leisti vien Maskolijai ir Anglijai visą Persiją paglemžti; ją gi remia Vokietija ir Austrija.

Gal but todėl, kad bandymas išlipti ant Persijos kranto Anglijos kariškų laivo jureivių buvo tyčia Anglijos valdžios surengtas, kad ji turėtų progą įsiti Persijon daugiau karių ir galutinai apvaldyti visą pietinę Persiją, kur nei Vokietija jos pasiekti negali, todėl jos mierių neįstengs sustabdyti.

CHINAI.

Chinai rengiasi prie konstitucijonališkos tvarkos ir prie jos atinai. Kadangi valdantis vardu nemėcio cesoriaus kraštą regentas suaukumą parlamento ir paskyrimą prieš tautą atsakančios ministerijos norėjo ant toliau atidėti, tai žmonių balsais rinkti senato nariai tam pasipriešino ir apreiškė, jog nenusilenks prieš regento užsimanymą. Regentas, matyt, pabugo pasekmių savo užsispyrimo, ir išleido naują savo ediktą, kuriame žada suaukkti parlamentą, atsako nuolankiai žmonių atstovų reikalavimams, bet visgi dar nesako, kada pasikirs parlamento atstovų rinkimus; bet žmonės jį gali priversti paskubinti tą laiką. Rodo žmonių atstovus pagąsdinta išvaikymu, jaigu jie savo apdirbtą smarkų reikalavimą regentui bandytų paduoti; jie todėl, tikėdamiesi daugiau pelnytį nuolankumui, sulaukė savo aštrius reikalavimus.

HAYTI.

Ant salos Hayti, kur yra dvi nepriugulmingos respublikos — Hayti ir San Domingo, vėl neramu. Šiuom kartu rods ne reji gal galima bus pašalinti dabar esančius nesutikimus Maskolijos su Austrija. Ar tas pasiseks, nežinia, bet galima manyti, kad Maskolija, išvengimui karo, nevienam nusilenks, nes jos kariūmenė dar neatsigavo nuo smuggių gautų nuo japonų, nesutitvarkė dar po aikštėn išėjusių intendentų vagysčių. Prancūzija karo nenori, nenori lieti prancūzų kraują už Maskolijos valdžios reikalus, o viena Maskolija prieš susidragavusias Austriją ir Vokietiją stoti negali, pradėtas karas galėtų taip pasibaigti, kaip ir karas su Japonija, bet šito pasekmės būtų daug svarbesnės, nes nėra abejonės, kad dėl nepasiekimo karo Europoj turėtų griūti caro sosto Maskolijoje ir pats karas daug daugiau aukų reikalautų.

Maskolij valdomoj Mandžurijos dalyje, ypač chiniečių apgyventame Charbino priemiestyje Fudžianian smarkiai siaučia azijatiškasis maras. Pirma Kalėdų dieną, ligonbutį atgabeno 98 naujai apsigirusius ligonius.

MEXIKO.

Mexike, aplinkinėse Chihuahua laukiamas didesnis mušis revoliucionierių su valdžios kariūmenės. Bet ateina vien prieštaraujančios žinios: sulygt vienų — revoliucionierių jau beveik nėra, likę dar paprastai plėšikai; sulygt kitų, jie aplinkinėse Padernales apšautė generolą Navarro, bet jis laukia pastiprinimo, todėl mušin nestoja. Valdžios kariūmenės vadovai neleidžia pas save laikraščius korespondentų. Mieste Chihuahua tapo išmėtyti revoliucionierių atsisaukimai, kad kučios dieną gyventojai būtų savo gyvenimuose, nes revoliucionieriai bandys niestą veržti. Mieste yra 1000 valdžios kariūnių. Miestan atėjo žinia, jog 26 gruodžio dieną aplinkinėse El Paro prasidėjo smarkūs mušis revoliucionierių su kariūmenės, bet kaip jis pasibaigė, nežinia.

PORTUGALIJA.

Portugalijoje pradėjo areštuoti buvusius prie užmušto karaliaus Don Carloso ministerius už lauzymą krašto teisių ir visokių prasizengimus. Suėmė buvusį ministerių pirmininką de Castro, 12 buvusių provincijų gubernatorių ir bankų, perdėtinį ir augščiausiąjį teisėją. Jie apkaltinti, kad banką vedė sauvališka, savo politikiškiems tikslams jo pinigų sunaudojo. Castro pasitvartys po kauciją 2 milijonų dolarių. Kauciją tą tuojais pastatė jo draugai.

Portugalija, tapusi respublika, rengia sau naują konstituciją. Prancūzijos konstitucija paimta kaip pamatas, bet menkesni paragrafai paimti ir iš Jungtinių valstijų konstitucijos. Prezidentą rinkns penkiems metams parlamento. Ministeriai, kaip tai yra Prancūzijoje, prigulės nuo parlamento ir jaigu parlamentas jiems išreikš neuzistikėjimą, jie turės nuo vietų pasitraukti.

IS LIETUVOS.

IS VILNIAUS.

Lapkričio 21 d. suėjo lygiai 5 metai, kaip Vilniuje įvyko taip vadinamas Vilniaus Seimas, kuriame dalyvavo apie 2000 lietuvių, iš kurių apie pusė buvo valstieji, draugijai ir kt. atstovai. Suvažiavimas buvo lapkričio 21 ir 22. Jo nutarimai paplito po visą Lietuvą ir į porą savaitių beveik visoje Lietuvoje buvo įvesta "nauja tvarka". Bet... sehoji "tvarka" sustiprėjo ir bylos už įvedimą tos naujos tvarkos dar ir dabar nepasibaigė. Daug žmonių už tai nukentėjo, daug Sibire, kalėjimuose, kiti ir kaupoše... Pagerbkime tai bent šiandien jų atmintį, kaip kas galime, — gyvuosius gi bent sušelpkime!

— Lietuvos Uklininkas —

Lapkričio 17 dieną Vilniaus teismo rūmai teisė b. lenkų laikraščio "Goniec Wileński" redaktoriaus p. A. Zvierzynskio ir korespondento p. A. Dovoinos-Silvestravičio bylą. Kaltino juodu dēlei p. Dov.-Silvestravičiaus straipsnio "W oczekiwaniu jutra" (Rytojaus belaukiant), kuris buvo tilpęs "G. W." Nos. 22, 23 ir 24. Minėtajame straipsnyje buvo kalbama, jog nebūk Lietuvoje lenkų — lietuvių visiški prartytų Rytų (rusų) kultūra... Teismas pripažino, jog tai esąs lenkų ir lietuvių kurstymas prieš Rusiją. Straipsnio autorius p. A. Dov.-Silvestravičius gavo du mėnesių kalėjimo ir teismo išlaidas apmokėti; redaktoriaus p. A. Zvierzynskis, kam leido padėti tą straipsnį, gavo 100 rub. bausnės, arba mėnesį kalėjimo ir teismo išlaidas; gi patsai "Gon. Wileński" nutarta galutinai sušabdyti. Kaltinamuosius gynė advokatai: Peterburgo Olšamovskis ir Vilniaus Povolockis. Juodu duoda skundą senatam.

— Viltis —

Lapkričio 18 d. bus vėl miesto žmonių švietimo komisijos posėdis, kuriame bus svarstomas visuotinis pradinės vaikų mokymas. Komisijos narys Markovskis įteiks memorijalą, kuriame svarstoma, kokios yra reikalingos pradinės mokyklos lenkams. Lietuvių nekvičiama.

Matomai, miesto valdyba Vilniaus gyventojų lietuvių reikalais niekiki nesirupina.

Savo laikų buvome pranešę, jog Vilniaus mokslo apskričio globėjas buvo sumanęs vidurinių mokyklų mokinius mokyti šaudymo ir krepšio prie Vilniaus artilerijos skyriaus valdybos, prašydamas suteikti tam mokslui reikalingus šautuvus. Dabar Vilniaus artilerijos skyriaus valdyba pranešė globėjui, jog vyriausioji artilerijos valdyba uždraudė davinti šautuvus mokinių mokymui.

— Lietuvos žinios —

Generolas Herselmanas, vyriausis Vilniaus apskričio kariūmenės vadas, pašimrė Vilniuje lapkričio 17 d.

IS KAUNO.

Kaune lapkričio 14 d. įvyrių žemės ukio draugijų atstovai, suvaziavę, išdėbė galutinai savo naujai sumanytos įstaigos sumanymus. Nutarta tai savitarpinė paskolos draugijai paimti paprastų žemięčių bankų įstatymus, su tuo tik skirtumu, jog pelnų naudosis visi draugijos nariai, suprantama ir skolininkai, o ne vien akcijų savininkai, kaip tai yra daroma paprastai žemięčių bankuose. Ta naujai įkuriamoji draugija vadinsis: "Siaurakarinio krašto žemięčių savitarpinės paskolos draugija" ir veiks Vilniaus, Gardino, Kauno, Vitebsto, Minsko, Mohilevo, Smolensko, Pskovo ir Cernigovo gubernijose.

— Lietuvos žinios —

Kauno gubernijos gyventojai taip išsikirsto sulig savo skaičiaus: lietuvių 66,02 proc., žydų 16 proc., (miestuose ir miesteliuose), lenkų 9,04 proc., rusų ir baltarusių 4,6 proc., latvių 2,28 proc., (Panevėžio, Šiaulių ir Telsių pav.), vokiečių 1,41 proc., kitų 0,24 proc.

— Viltis —

IS GARDINO.

Lapkričio 16 d. Gardino apygardos teismas svastė bylą kun. Bol. Sperskio Vilniaus vyskupo; jisai buvo kaltinamas, kad tyčiojėsis iš Viešpaties Jėzaus ir pravoslavų tikėjimo. Teisė uždaromis durimis, prisiekiusiems teisėjams dalyvaujant, gynė Vilniaus adv. Povolockij. Kun. B. Sperskis išteisinta.

Lapkričio 16 d. išrinkta Gardino miesto galva p. Edv. Lisovskis, kuris pildė tas pareigas ir pirma.

— Viltis —

IS PANEVŽIO.

Viesėjo pas mus pastaruoju laikui, neužmirštiniojo Levo Tolstojaus žinios tikroji sesuo.

— Viltis —

IS MARIJAMPOLES.

Vilkaviškio pavieto Viršininės 29 d. lapkričio (n. s.) pareikalavo pas save "Mar. Uk. Dr-vės Žiurij-Gudelių skyriaus pirmininką Mot. Merkevičių su visomis rėlio knygomis ir įvairiais užrašais, kad peržiūrėjęs, ir draugovę viskas vedama pagal valdžios.

Šiuo kartu neišrado jokių prieabųjų, tik prisakė, kad ir toliau visos knygos ir įvairūs užrašai būtų rašoma pirma gudiskai, o paskui lietuviškai ir kad paskutinięji Žiurij-Gu. skyr. nutarimai: pastatyti kaikuosius, nors ir labai reikalingus vietiniams tilius, draugovėi neturi rūpėti — ne jos tai esąs dalykas.

— Lietuvos žinios —

IS VIRBIŠKIŲ, Ukm. pav.

Abelių sodž. jau treti metai kaip padaryta nutarimas pastatyti mokyklą, bet lig šiol nieko nebuvo girdėti. Dabar spalį 28 d. seniūnas suaukė sueigą ir paklausė, ar apsiims suvežti mokyklai medžiagą. Bet atsirado keli, kurie ėmė šaukti — "ne-reikia", ir nepasirašė. O pirma buvo pasirašė. Mat juos tada buvo privertę raštininkas pasirašyti, o dabar jo nėsant reksniai paėmė viršų.

— Mokykla —

IS OBELIŲ, Zarasų pav.

Spalį 29 d. irgi buvo rinktių sueiga dėl mokyklų. Ir čia valstiečiai atsiskė medžiagą mokyklai suvežti. — Čia korespondentas Andrius Jukna spėja, kad dėl magaryčių valstiečiai atsiskė nuo vėzimo medžiagos, nes, esą, kaip kokie ten sentikiai užsimanę prisirašyti prie jų valstiečių ir davė rinkikams tris rublius, tai jie ko galo negavo bešaukdami, kad priimti; o paskui, besidalydami tuos tris rublius, ko stalų neįsivartė.

— Mokykla —

IS DARBŲ, Telsių pav.

Apart medžiagos suvežimo, buvo nuo valstiečių reikalaujama kasmet mokėti mokyklai po šimtą rublių. Spalį 20 d. valstiečiai sueigą irgi atsiskė.

— Mokykla —

IS PUŠALOTŲ, Panev. pav.

Vyriausybė siūlė atidaryti 3 mokyklas, davė kiekvienai po 2100 rub. pinigais, medžiagą ir žadėjo apmokėti mokytoją. Nuo valstiečių reikalaujama žemės sklypelio (desimtinės), medžiagos suvežimo ir 100 rub. įrankių įtaisymui. Bet, rodos, tik Deglėnų sodž. valstiečiai bus sutikę atidaryti mokyklą, o Kidžionyse ir Gailioniuose — ne. Ypač gi būtų reikalinga mokykla Gailioniuose, nes jį kitas labai toli. Girdėti, kad Repės duotų ir žemės mokyklai.

— Mokykla —

IS PAPILĖS, Ežerų pav.

Vyriausybė kelis kartus kreipėsi į valstiečius su užklausu, kuriuos kaimuos būtų reikalingos mokyklos ir kiek valstiečiai duotų pašalpos, bet valstiečiai mokyklų nenori. O Papiulj tik viena mokykla. Naujos mokyklos būtų reikalingos Kubiliuose, Dukurniuose, Kučgiuose ir Tannioniuose.

— Mokykla —

IS BARTININKŲ VALSČ.

Vilkav. pav.

Buvo prašęs vyriausybės, kad ji atidengtų kiek mokyklų, kad mokykla nuo mokyklos būtų netoliau 6 verstų. Vyriausybė ant to sutiko ir pranešė, kad duoda mokyklai medžiagą ir mokytojams algą; valstiečiai gi turės suvežti tą medžiagą ir savais pinigais pastatyti. Beto, prie mokyklos turi būti nemažiau 3/4 margo žemės, o butas turi būti vertas nemažiau 3000 rub. Lapkričio 2 d. per sueigą valstiečiai ant to sutiko ir nutarė pastatyti 4 mokyklas: Sausininkuose, Dambkalboje, Basuose ir Paešmeniuose. Dabar su esančiomis (Bartininkuose, Geisteriškiuose ir Lankeliškiuose) bus 7 mokyklos.

— Mokykla —

IS GIŽŲ, Vilkaviškio pav.

Bardauckų k. mokykla maža ir bloga, tai vasario mėn. š. m. sueiga prašė vyriausybės, kad duotų rąstus ir 1000 rub. pinigų mokyklai pastatyti. Vyriausybė jau senai atsiuntė popierą, kad medžius rąstus duotų.

da, bet apie pinigų nieko nesakė. Tik dabar atsiuntė popierą, kurioje pasakyta, kad valdžia pinigų duoti negali dėlto, kad valstiečiai nuo savęs nieko nepaskyrė, o valstiešys įstatymai leidžia vyriausybei duoti pusę išlaidų mokyklos įsteigimui, o kitą pusę turi duoti patys valstiečiai. Dabar sueiga (spalį 29 d. n. s.) padarė tokį nutarimą: "mės mielai sutinkame mokyklos įsteigimui duoti pusę išlaidų, o kitą pusę, sutinkant su įstatymais, prašome, kad pridėtų vyriausybė".

— Mokykla —

IS LUOKĖS, Šiaulių pav.

Mūsų kunigėliai pradėjo plakti apšvietimą: skaito lenkiškas evangelijas, dalija knygutes: "Atsargiai su ugnimi", "Kruvina revoliucija" ir kp., prikalbina vieton "L. Uklininko" skaityti "Šaltinį", liepia nekrauti turty, o atiduoti Dievo garbei ir t.t. Ačiū ir už tai.

P. J.—nas.

— Lietuvos Uklininkas —

IS ADUTISKIO, Švenč. pav.

Prie Adutiškio bažnyčios yra špitolė, kur seniau budavo 5 — 6 elgetos. Tie elgetos maitydavos iš žmonių sunėstų aukų. Bet kun. J. Deksnis vieton elgetų laiko tame name 6 savo tarnus, kurie maitindami sunėstų aukomis, apdirba 75 deš. kuningo žemės. Žmonės sako: nešame špitolėn aukas, dėlto kad mūsų tėvai nešė, bet dabar visai neispuola, nes nēr kam nei ačiū pasakyti.

Šiemet Visų Šventų dieną špitolėn sunešė: 160 pudų duonos, 20 pudų mėsos ir 8 rub. pinigais. Aukas ima zakristijonas, vargonininkas ir tie 6 tarnai. Kuningui, irgi tiek pat sunešė, kiek špitolėn. Ant mišių šiemet Adut. sudejo 465 rub. Su elgetomis irgi nėra jokios tvarkos. Tankiai saviškiai nesurenka nei pūdų, o svetimi namon nusiveža.

— Lietuvos Uklininkas —

IS KEDAINIŲ, Kauno pav.

Kas kaltas, kad savo parapijos bažnyčioje mes iki šiol neturim lietuviškų giedojimų? Kodėl lenkai, nors jų mūsų parapijoje mažuma, turi savo kalboje giedojimus kas mielas šventadienis, o mes nei retkarčiais neturim lietuviškų? Ar tik mes parapijoms tame kalti, ar kaltas ir kas kitas? Kaip tą mūsų skriaudą pašalinti?

Dabar, rudens vakarais, dažnai tarp mūsų išeina tokios kalbos.

Tiesa, didelė mūsų pačių kaltė: labai mes apsielėję, nemokam branginti savo tėvų kalbos, nemokam jos apginti bažnyčioje, mėgstam griebties lenkiškos, poniškos, priderenciai jos nei nemokėdami.

Vis dėlto, rodosi, ne-mūsų vieno kaltė, kad savo parapijos bažnyčioje mes iki šiol negirdim lietuviškų giedojimų.

Pernai mes kai kurie kreipėmės į savo kleboną, prašydami įvesti lietuviškus giedojimus. Kuningai, kalėdodami klausinėjo, kas nori lietuviškų, kas lenkiškų.

Nors mūsų parapijoje daug nemėtanėlių, kurie vos lenkiškai pakreivėziodami, lenkais užsirašė, bet gi ir lietuviams užsirašė: bažnyčios tarnai pasakojo, kad net daugiau už lenkus lietuviams užsirašiusių.

Džiaugėmės, mislydami, kad nors kas antras šventadienis turėsim lietuviškų giedojimus. Bet jau kuone metai sukako nuo užsirašėjimo, o lietuviškų giedojimų kaip nēr, taip nēr bažnyčioje. Kodėl jie neįvedami? Kas kaltas?

Pas mus, kaimuose, žmonės pasakoja, kad lietuviškų giedojimų mes ir neturėsim, kad miesčionys inbauginę laiką kleboną ir tuos, kurie norėdami lietuviškų giedojimų kreipėsi tuo reikalu į kleboną.

Tiesa, aūr, surašinėjant ku-

ningams parapijonis, kai kurie miescionis, kurstomi dviejų "lenkų" iš Kedainių, grasino išmesti langus klebonijoje ir apdaužyti giesmininkus lietuvius, jaigu jie drįstų užgiedoti lietuviškai bažnyčioje.

Bet ar dėliai miescionių grasinimo didesnė pusė parapijos gali būt skriaudžiama? Jaigu grasinimais lenkai daug pelnė, tai kas mums beliekti?

Susitarus būriu taip-pat grašyti? Kas tasyk išeit? Saugok Dieve, nuo peštynių bažnyčioje! O ką daryti, kad apsigynus nuo skriaudos, daromos mūsų lietuviams bažnyčioje? Kaip išgauti lietuviškus giedojimus be peštynių, kurios, girdėjom, ištiko kitose mišiose parapijose?

Dabar rengiamės taisyti savo bažnyčią; pinigų tam mišlėjam rinkti iš parapijonių. Gal mums, lietuviams, nedėties prie taisymo, lenkai užvaldė bažnyčią, tegul jie ir tais? Vienas mūsų parapijose pataria net lietuviams prisidėti prie gretimųjų parapijų (Apytalauckio, Žeimes); kaip lenkams bus sunku išlaikyti bažnyčią su jos tarnais, tai, sako, ir be peštynių lenkai įeis lietuviškus giedojimus. Ar gerai taip būtų?

IS RUDZISKĖS, Trakų pav.

Lapkričio 19 d. naktį trys plėšikai, įsiveržę miškų vertelgos žydo Kubickio namuose, perrišė visus namiškius, pasiemė 11.000 rublių ir įvyrių brangių briliantų ir pasislėpė. Lapkričio 20 d. Trakuose vyriausiasai užpuolimo vadas sumita; kitą dieną tuo tarpu dingio Visi užpuolikai buvo kankės.

— Viltis —

LIETUVIAI KURSĖ.

Latvių laikraštis "Rygos Avīzes" skelbia buk Kursė žymus esąs latvių sumazėjimas, ir buk visur lietuvių išstumia latvius. Paskutiniiais laikais buk kas kart daugiau atsirandą Kursė lietuvių nuomininkų ir lietuvių įgijusių nuosavybėn čia dvarus. Darbininkų tai jau visur esama lietuvių daugiausia, todėl ir latviai žemininkai buk pradėję lietuvių kalbą kas kart dažniau vartoti. Tas pats "Rygos Avīzes" pranašauja, kad netrukus tik Mintaus apieilnėks tebeprigulės latviams. Mums lietuviams toki "R. A." skelbiama žinia yra tikra naujiena, kuriai sunku įtikėti. Priešingai, visur Lietuvos Pakursėje galima patemyti, kaip latviai perka ir nuomoja žemės plotus; ant kurių musikiškai ūkininkaudami nuvargo. Mokėdami Lietuvoje daug geriau už musikišius tik vesti vargiai latviai įsileis kitaučius ir dar neprasivalinsius į savo kraštą. Čia aiškus "Rygos Avīzes" — apsirikimas.

— Lietuvos žinios —

IS RYGOS.

Pabaigoje spalį mėnesio taikos (miravo) teisme ėjo byla buvusio "Rygos Garso" leidėjo-redaktoriaus Jurgio Linarto su dabartiniu leidėju-redaktorium A. Simoliūnu.

Pereinant "Rygos Garsui" nuo J. Linarto į A. Simoliūno rankas, A. Simoliūnas buk apsimėjęs apmokėti virš 400 rublių "Rygos Garso" spaustuvės skaidą, bet to neįsipildė. Dėl to r prasidėjo byla.

Taikos teisme J. Linartas laiško.

Lietuvių blaivybės draugijos "Giedra" valdybos posėdyje, lapkričio 15 d., tapo atiduota, atstojant, pagarba mirusiamam L. Tolstojui.

Beto "Giedros" valdyba pasiuntė jo šeimynai užuojautos telegramą maž-daug tokio turinio: "Rygos lietuvių blaivybės draugija "Giedra" liudi mužengusiojo į kapą Levo, didžiojo blaivybės apaštalo".

— Rygos Naujienos —

IS PRŪSŲ LIETUVOS.

Lapkričio 14 d. (p. kal.) Prie-
kulėje buvo suaukta visų lietu-
vių partijų ingaliotinių susirin-
kimas besistatinančių rinkimų
reikalams aptarti. Susirinkimas
balsavo kandidatus į atstovus.
Balsų dauguma kandidatais iš-
rinkta keturi ūkininkai lietuviai:
Dundelis iš Rundelių, Brožai-
tis iš Veiveriškių, Strekyš iš
Jagstelių ir Saunus iš Rokai-
čių; iš jų reikės išrinkti vie-
nas. Anot „N. L. C.“ (No.
138) visi tie keturi vyrai — ge-
rai suprantą svarbias savo pa-
reigas ir, atėjus rinkimams, iš-
sivadėję savęs pačių, visi bal-
suos už vieną, kuris daugiausia
gaus visuomenės pritarimo. Su-
lig tam tikros sutarties, šį kar-
tą už lietuvių kandidatą turės
balsuoti ir vokiečių liberalų par-
tija. Prūsų lietuviai, matyt, rin-
tai pradeda ruošties prie tų rin-
kimų na, taigi ir galės laimėti.
Prūsų Lietuvoje, Tilžeje, ne-
trukus žada pradėti eiti naujas
lietuvių laikraštis, skiriamas ypa-
tingai Prūsų lietuvių jaunimui
žadinti ir šviesti. Tasai laikra-
stis ir vadinsis „Jaunimas“; eis
kas mėnuo sykį ir kaštuos su
prišuntimu tikrai 2 marki. Su-
manytojai ir leidėjai — jauni-
mas. „Jaunimas“ pradėsias eiti,
kaip jo leidėjas skelbia „N. L.
C.“, nuo Naujųjų 1911 metų.
Tegu jis įvyksta, tegu varo to-
lyn jau pažėlioti prasidedanti
Prūsų Lietuvos atgimimą. Se-
noji karta pasiliks jau tokia,
kaip yra. Tik jaunoji karta, tik
Prūsų lietuvių jaunimas tegali
atgimdyti savo senąją ir gar-
siosią tėvę. Padėk, Dieve!
— Vitis —

LIETUVIŲ KALBA KAUNO
BAŽNYCIOSE.

Siemet Kauno katedroje visų
šventų dieną ir užduosinėje per
pamaldas ir iškilmingą procesi-
ją už dušias buvo užduodamos
maldos vien lenkų kalba, kitais-
gi metais, pradėdant nuo 1906
m., tos maldos buvo užduodamos
ir lietuvių kalba. Pranešama
tą žinią, „Viltis“, lyg kuklikas,
klausia „kuo prasikalto lietuvių
dušios“, vietoje atvirai paaiški-
nus tikrą to atsitikimo prie-
žastą. Juk „Viltis“ turi daugias
už mus žinių apie tvarką Lietu-
vos bažnyčiose! Kam-gi temdin-
ti tą svarbų dalyką? Gerai ži-
nome, kad norint įvesti Lietuvos
parapijose kokią nors lietuvių
kalbą apeigą, reikia ilgai pavarg-
ti ir augstesnės bažnyčios val-
dzios leidimas gauti, atlikimui-
gi kokios nors pamaldos ar apei-
gos lenkų kalba nieko to nere-
kia. Tūlas iš mūsų savo gy-
venime būvo liudininku, kaip ko-
kio nors Lietuvos užkampio baž-
nyčio, jaigu tik pasirodo tarp
besimeldžiančių kokia skrybelai-
tė, ar „poniškas“ vyriškis, tuoj
esti tebeskaitoma lenkų kalba
evangelija, arba ir daugias pa-
maldų lenkų kalba atliekama.
Klebonas ar vikaras savo noru,
nieko nesiklausęs, taip daro, nes
yra tikras, kad niekas jo už tai
nebars. Mūsų-gi tauta rami, pa-
kantri, tolerantiška ir suprantan-
ti daugelio kalbų mokėjimo nau-
dą; jį neprotestuoja prieš tokį
atsitikimą. Kodėl-gi kunigų
ir bažnyčios valdzios taip elgi-
masi? Atsakymas aiškus. Lietu-
vos lenkai — daugiausia „ponai“ —
didikai ir turtoliai. Na, o kas
jau labai drįsta pyktis su turto
spėka, nuo kurios priguli ir kitos
pajėgos? — Mes dar savo na-
muose esame silpni, užtat su-
prantama, ir bažnyčios val-
dziai nerupi mūsų reikalai apru-
pinti. Jau du metu baigiasi,
kaip Kauno lietuviai buvo įdave
Zemaičių Vyskupui memorandumą,
kuriam buvo išgulyta, ko-
kios permainos reikalingos Kau-
no bažnyčiose delei kalbos. Tam
memorandumui bešališkai ap-
svarstyti abiejų tautų (ir lenkų)
reikalai. Bet po šiai dienai vis-
kas tebestovi, kaip buvo.

Mums nespėjama. Ir memo-
randumo įdavėjai, mūsų nuomo-
ne, buvo naišiki. Jiems rūpėjo
teisingumas ir tai, kad iš maldų
ir pamaldų būtų nauda tikinčių
dušioms. Bažnyčios-gi biurok-
ratams rūpi užlaikyti bažnyčiose
tokia tvarka, kuri patinka „po-
namams-didikams“. Šitiems-gi svar-
bu, kad bažnyčia Lietuvoje pir-
miausia būtų lenkų kalbos mo-
kykla. Mes ir nesitikime su-
laukti teisingesnės tvarkos Kau-
no bažnyčiose dabar, kuomet vi-
sur ir visame eina stiprų reak-
cija. —

Bukite atsargūs.

(Kova su prostitucija).

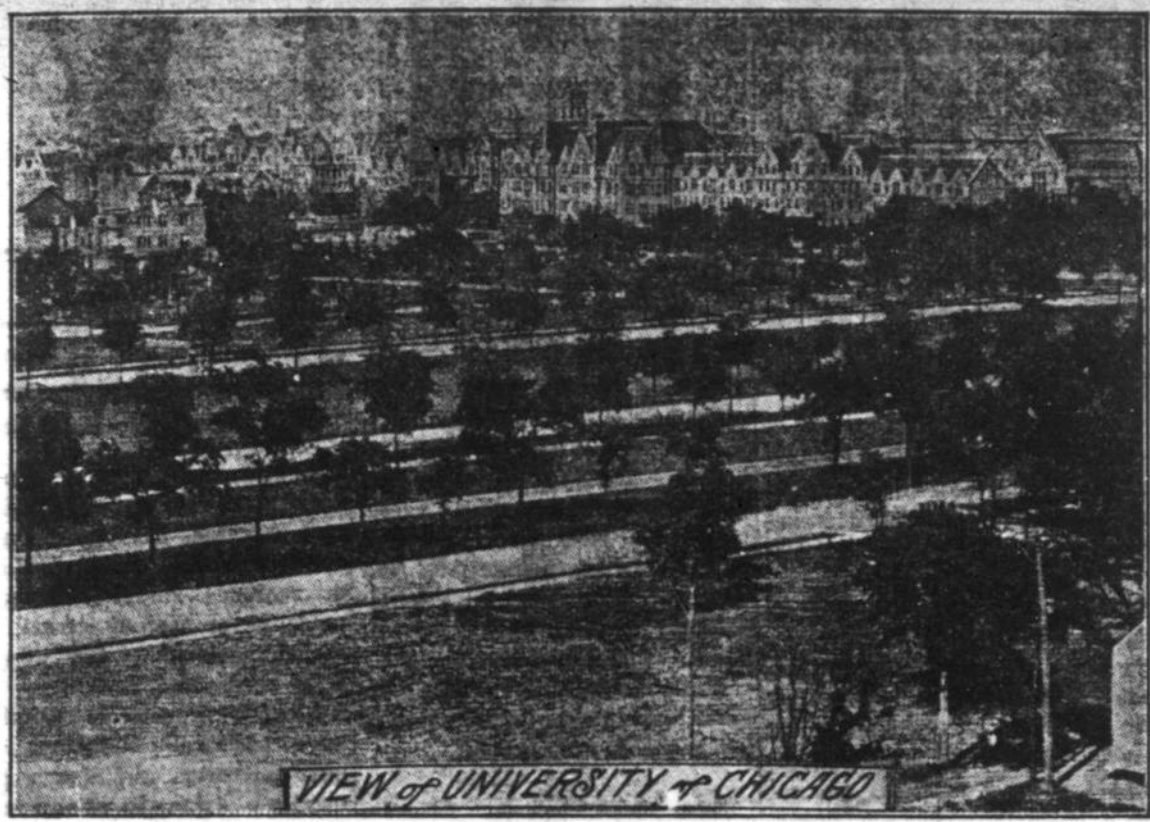
Rusų laikraštis „Peterb. Lis-
tok“ pėnai padėjo No. 287 žinią,
kuri turi ir mus užinteresuoti.
Nė vienas kraštas taip neapgau-
lioja per savo laikraštius, nėra
taip godus piningų, neniekina
jokių įrankių jiems ingyti, kaip
„laisvoji Amerika“. Ir lietuviams
žinomas Amerikos rašytojas Up-
tonas Sinkleris žurnale „Mac
Clures Magazin“ smarkiai nu-
plakė savo tautiečius už neapsa-
komą jų nedorumą. Užgautą
net Amerikos didžiūnai: sena-
toriai, teisėjai, milijonieriai, pri-
sidengdami svetimais vardais
uždarbiauja tokio nešlovingu,
net baudžiamu būdu — pirkliu-
vimo „gyvojo tavoro“, t. y. mer-
gaičių ir paleistuvių namus. Jie
visame pasaulyje turi savo agen-
tus, kurie pavilioja dailiasias jau-
nas mergaites ir suveža į cent-
rus tos begėdiškos pirklybos: į
New Yorką, Berlyną, Hambur-
gą, Marsiliją, Kolumbiją ir t. t.

Taigi, lietuvių, būkime atsar-
gūs. Mergaitės tegu neklausio
visokių agentų, prikalbinėjančių
jų vaziuoti Ameriką ar kokį
didelį miestą, nes tikrai pak-
lius ir paleistuvių namus, nė juste
nepajusdamos, kaip tai atsitik-
ko. Agentai visai, mergaitės
huvylioja: paimdami su jomis
netikrą slūbą, vieku pagriebdami,
dovanomis papirkdami, chlo-
roformu, opiumu apsvaigindami,
stiprais gerimais apgirdydami,
neva geras vietos pripiršdami ir
t. t. Melas ir apgavimai — tai
vyriausieji tų niekšų agentų įran-
kiai. Dažnai ir taip atsitinka:
išpradžių tyčia duoda kokią ge-
rai apmokamą ir visai lengvą
tarnystę. Ten su jomis vyrai
apsieina draugiškai nuolat
su jomis juokuoja, kankina,
glamonėja, pripratina prie len-
go gyvenimo, prie gražių rūbų;
vieną žodžių, ištvirkina, o paskui
jau lengvai parduoda į paleistu-
vių namus. Palaikę ten keletą
metų, išnaudoję visą jaunystę
vieką, sveikatą ir skaitumą, įve-
rę keletą nebegydomų ligų,
nuplėšę žmonišką išvaizdą, iš-
meta ant gatvės kaip jau nebe-
reikalingą šlamštą.

Sinkleris sako, jog agentai dau-
giausia nuvylioja slavių ir lietu-
vių (!) mergaičių. Mat, kuo
pradedama būti garsūs pasauly-
je! Liūdnas garsas, nuo kurio
prisieina sarmata degti.
Turi būti tai teisybė, jei tarp
lietuvių atsiranda net motynų,
kurios pačios savo dukteris pa-
duoda. Stai kokį žinau atsitiki-
mą. Žydas Izako, neseniai sa-
vo ištvirkusiu (pornografijai)
cirkui visą vasarą gadinę šiau-
lyčius, pirkio iš vienos išgamos-
lietuvės devedatą jos vaikų, mer-
gytę ir berniuką. Koks jų li-
kimas cirke? Jai nenutrūks
sprandų, tai visvieną pražus, nes
ištvirkas doriskai. Nors daug
kai tai žinojo, tačiau niekas ne-
pasipriešino šitam nedoram ge-
seftui, niekas nepareikalavo, kad
ir išgama motyną ir nedorėlį-žy-
dą pakviestų teisman, o vaikus
atiduotų į visuomenės globą.
Argi mes dar taip nuožmūs te-
besame ir nekultūringi, kad pa-
tįs savo vaikus žudome?

Mergaičių gaudymu visuose
kraštuose daugiausia užsiima žy-
dai. Argentinos — sostapijė
Buenos Ayres'e yra žinoma žy-
dų, kuri turi didžiausią mergai-
čių „sankrovą“ — depo. Jos
agentų yra ir mūsų miesteliuo-
se. Užsiimdami ta šlykščia pre-
kyba, jie, kaip kokie vorai, pina
tinklą aplink nuziūrėtą gražią,
dažniausia — neturtingą mer-
gaitę ir laukia, kada inkris au-
ra. Apsidairykite, lietuviai! In-
tarę kokį žydą, sekite jį, o nu-
tvėrę, duokite jį teismą. Taip
daro viso pasaulio draugijos, su-
sidariusios „baltosioms vergėms“
apginti.

Ypačiai atsargūs būkite, lietu-
viai, išleidami savo dukteris
Ameriką ar į kokią tolimą kra-
stį. Reikia vaziuoti tik žinomom
vietom, laiku sukalbėtom, ir pa-
žįstamus, gavus iš jų šifortę,
nieko pakeliui neklausant; ge-
riausia vaziuoti su kuo kitu pa-
žįstamu iš savo krašto. Nelabai
galima intikiėti, kad ir pažįsta-
mam, bet kazin kur buvusiame,
su kazinkuo geštevusiame, nes
ir mūsiskiai dažnai virsta niek-
šais, pardavusiais savo sąžinę
kokiame žydui ar užsienio vertel-
gai: jie taip pat nesidrovės žu-
dyti tautiečių. Juk gi tarnauja
lietuvių policijai, šnipinėdami ir
išduodami savo brolius; tai ko-

CHICAGOS UNIVERSITETAS.

dėl jie negali būti ir kitoki iš-
davikai: sutenerai-agentai? Stai
kelias atsitikimų. „Viltis“ tik
vieną mėnesį pažymėtu. No. 123
pranešama, kaip moteriškė išvi-
lioja iš Kauno į Bielastoką tris
mergaites; No. 128, kaip žemai-
tė maitis-niekšas, išsivedęs mergai-
tę į Prūsus, pardavė ją į paleis-
tutvių namą. Ką tai reiškia, kad
kartais „prapuola“, it į vande-
nį kritusios, mūsų seseris, iš-
vaziavusios Ameriką? Pradedi
apie jas nieko nebegirdėti: nė
laiskų namo neberašo, nė pažis-
tamieji jų nebemato. Tėvai! tai
jau nelaimė. Dažniausiai tai
reiškia, jog inkliuvo į paleistu-
vių namų rankas ir arba nebe-
gali niekam rodyties arba ne-
bedrįsta, it gyvuliai, nupirkti ver-
gijon iki sveikos galvos. Nese-
niai sutikau vieną dvaro kume-
tį. Išleido jis dukterį prieš tre-
jus metus.

— Na, kaip klosias Zoselei? —
paklausiau.
— Nebeturime jau dukrelės...
Nė berašo, nė niekas bežino, kur
ji dingo... — atsakė tėvas, gai-
liai, kaip mažas, verkdamas. Ir
gal neveltui jis verkė.

Lietuvių spauda turi balsiai ir
dažnai kelti klausimą apie lietu-
vių žuvimą. Gal svarbus tai
klausimas, gal didelė tai tautos
nelaimė, jai amerikiečiai paser-
gėjo (Sinkleris), jog daugiasia
paleistuvių Amerikoje — slavės
ir lietuvaits (!), nors lietuvių
Amerikoje kur kas mažiau, n. g.
kitų tautų. Jau laikas lietuviams
prisidėti prie tautinės lygos (sa-
jungos) kovos su moterų pros-
titucija ir valymo žmonių nuo
tų puvesių: laikas sudaryti tam
tikrą draugiją. Yra puikus da-
nišės Sajen veiklėlis „Baltosios
vergės“, kur vaizdžiai aprašo-
ja „gyvojo tavoro“ pirklių niekšys-
tę ir nekaltųjų mergaičių nelai-
mės. Ji visųpirmą vertėtų iš-
vesti į lietuvių kalbą. Vis tai
būtų kaip koksai visuomenės pri-
ruošimas prie tos kovos, kurią
veda mažiau užinteresuotos
valstijos.

J. R.

— Vitis —

GLASGOW, ŠKOTIJOJE.

Senai jau berašiau apie lietu-
vius Škotijoje ir Amerikos lietuvių
laikraščius, bet mažai kas yra
ir rašyt.

Amerikiečiai, žiemos sulaukę,
girdėt, nemiega. Visai kitaip
Škotijoje: čion ar žiema ar va-
sara, vis vienodas klimatas, nie-
ko naujo nesigirdėt, nieks nei
skaito lekcijų, nei rengia vaka-
rus, nei kalbą prakalbas. Tyku,
lyg kad numirėlių karalystėje.
Glasgow'o Šviesos Dr-jos kuopa
ir L. S. S. 5 kuopa, tarėsi su-
rengti ant Naujų Metų. Kokį
tai vakarą. Bet dar vakarui ne-
invykus jau viskas suiro, nes
dvi kuopi nepasidailio busiančiu-
ju pelnu, (kurio vargu buvo ga-
lima ir tikėtis) ir įrengėjų var-
dų. Vieni norėjo, kad vienoms
tekty įrengėjų karbė, antrieji
taip-gi kad jiems. Dabar gal
jau nieks nerengs.

A. Kriaučiūnas.

IS AMERIKOS.

SIŲ LAIKŲ VERGAI.

Amerikoj yra daug milijonie-
rių, bet dar daugiau yra vargo,
vargšai nežino kaip maista sau
rasti. Todėl vis tankiau atsi-

randa apgarsinimai norinčių sa-
deleis bizonų baudoms, kurias
baltspalviai spėjo išnaikinti, nuo
indijonų atėmė atėjūnai, atėję
čia su gerensiais ginklais. Dar
pradžioj perėjo amžiaus indijo-
nų buvo su viršum milijonas
galvų. Dabar indijonų daugiau-
siai yra Oklahomoj, nes 117,000
Arizonoj jų yra 38000, Kalifor-
nijoj ir Dakotoj po 20000, Naujame
Meksike 19000, Minnesotoj, Wis-
consin, Montanoj ir Washing-
tone po 10000, New Yorko val.
5000, raudonveidžių, Maino val.
400. Iš to skaitliaus 100000 yra
jau taip vadinami civilizuoti, tu-
rinčių ukės tiesas. Tie jau patįs
rūpinasi savo reikalais. Užtai-
kymas likusių 200000 Amerikos
valdziai atsieina apie 8 milijonus
dolarių kas metai. Dabar vie-
nok bent tiek patėmyta, kad
nykimas raudonveidžių pasilo-
vė, bent Indijonų biuras užtik-
rina, jog paskutiniuose metuose
raudonveidžių skaitlius truputį
padidėjo, giminių skaitlius buvo
didėsnis negu mirčių.

MOTERŲ TIESOS.

Washingtono valstijosj moter-
ims pripažintos balsavimo tie-
sos ir nuo dabar jos teismuose
gali drauge su vyrais kaip pri-
saikestosios teisės spręsti apie
prasizengėlių kaltbę ar nekal-
tybę. Pirmas bandymas sesioms
teisėjoms nelabai pasisekė, nes
jos vis įsiekio išteisinančių,
nieko bendro su teisėmis neturin-
čių, kaltininkų priežasčių.

AR TAI BŪTŲ TEISYBĖ.

Laikraštį „Post“ tilpo kores-
pondencija Clarko iš Washing-
tono, kurioj pasakytą, jog ten
agituojama už prasišalinimą tūlų
paminklų, nes jie buk negražūs;
tarp jų paminklų, kurių praši-
linimo reikalaujama, yra pamink-
lai Kosčiūškos ir Pulaskio. Ar
tie paminklai gražūs ar ne, apie
tai nėra ką kalbėti, bet jie dirbti
europiečių, o Europoj apie gra-
žumą jau visgi geriau išmano
negu Amerikoj.

INDIJONAI JUNGtINIuose
VALSčiuose.

Ant viso Jungtinių valscų plo-
to, indijonų dabar liko tik 305-
000, o tie visi plota, tai jų tē-

INDIJONŲ PARENGTA
DEGTINĖS VARYKLA.

Janeau, Alaska. Jurcivai mui-
tinės laivo „Rush“, indijonų kai-
me Hoonah užtikio indijonų pa-
rengtą paslaptą degtinės varyk-
lą ir ją išnaikino.

PASIMIRĖ CHILI PA-
SIUNTINYS.

Washington, D. C. Čia staiga
pasimirė pasiuntinys pietinės
Amerikos Chile respublikos. Pre-
zidentas Taft pasiuntė Amerikos
kariskąjį laivą pergabinti kū-
no pasiuntinio tėviškėn. Pasiu-
lymą tą Chili valdzia priėmė.

DR. COOK,

prisipažinęs, jog šiaurinio žemgalio tur but neradę.

PAVEIKSLINGI
MIESTELIAI.

Amerikos valdzia Montanoj,
Hur River klonyj mano įrengti
paveikslingą miestelį. Mieste-
lis apims plotą 9 mylių taip, kad
farmieriai galėtų vaikus mokyk-
lon siųsti ir su reikalais nuva-
žiuoti. Miesteliuose turi but
pritaikyti visi naujausieji išra-
dimai; bet miesteliai turi but
kaip kaimas, nesugrūsti, kaip da-
bar kad yra.

DOVANOS IS AMERIKOS.

Išplaukę iš New Yorko gar-
laiviai nuo 1 gruodžio d. iki pe-
reitos subatos, dovanoms Euro-
pon išgabeno \$7,025,548. Dau-
giausiai piningų išsiųsta Angli-
jon, nes \$1,638,988, Italijon \$1-
657,406. Austrijon — \$723,361,
Vengrijon \$644,499, Vokietijon
\$569,308, Svecarijon gi tik
\$75,008.

NENORI LAIVŲ DIRBDINTI.

Washington, D. C. Amerika
nori pasidirdinti du nauju mui-
tininkų laivu. Kongresas tam
tikslui paskyrė po \$250,000, bet
neatsiranda dirbtuvės, kuri dar-
bą čia su gerensiais ginklais. Dar
pradžioj perėjo amžiaus indijo-
nų buvo su viršum milijonas
galvų. Dabar indijonų daugiau-
siai yra Oklahomoj, nes 117,000
Arizonoj jų yra 38000, Kalifor-
nijoj ir Dakotoj po 20000, Naujame
Meksike 19000, Minnesotoj, Wis-
consin, Montanoj ir Washing-
tone po 10000, New Yorko val.
5000, raudonveidžių, Maino val.
400. Iš to skaitliaus 100000 yra
jau taip vadinami civilizuoti, tu-
rinčių ukės tiesas. Tie jau patįs
rūpinasi savo reikalais. Užtai-
kymas likusių 200000 Amerikos
valdziai atsieina apie 8 milijonus
dolarių kas metai. Dabar vie-
nok bent tiek patėmyta, kad
nykimas raudonveidžių pasilo-
vė, bent Indijonų biuras užtik-
rina, jog paskutiniuose metuose
raudonveidžių skaitlius truputį
padidėjo, giminių skaitlius buvo
didėsnis negu mirčių.

REIKALAUJA 5000 KACIŲ.

Sharon, Pa. Gyvenantis čia
Squire S. Gilbert iš Washing-
tono valstijos nuo Alberto Randall
gavo reikalavimą parupinti 5000
kacių ir už jas siūlo gerą kainą.
Tiek benamių kacių vieniok ir
Chicagoj be jokio užmokesnio
galėtų jis rasti.

KARAI GIRTIEMS.

Massachusetts valstijosj, tarp
Salem ir kitų aplinkinių miestė-
lių, kurų kompanija invėdė spe-
cialius karus girtiems. Ne-
girtiems į tuos karus uždrausta
ineiti. Karai tie sustoja tik ten,
kur konduktorius pamato sven-
tuojanti, arba gulintį jau gir-
tuoklį.

NORI GELBĖTI UŽMUŠEJĄ.

New York. Sulauktytas ir pa-
sodytas New Jersey kalėjiman
Porter Charlton, kuris Italijoj
užmušė savo pačią ir kurį už-
sienų ministeris Knox nuspre-
dė išduoti Italijai, likosi perga-
bentas teisman į Trentoną, N. Y.
Jo apgynejai mat stengiasis vi-
sokiais būdais jį paluosuoti nuo
tikrai užpelnytus baudmės Ita-
lijoj.

CHINIEŲ ORLAIVI-
NINKAS.

Lawrence, N. Y. Gyvenantis
čia chinietis Hing pasidirdino
visai ant naujų pamatų orlaivį,
su kuriom spėjo, pasikėlęs 700
pėdų, nupulti. Jo mašina yra
su sparnais. Sparnai yra iš au-
dimo ištempto ant bambusinių
rėmų. Mėginimai išpuolė gana
pasekmingai. Mat chiniečiai ir
orlaivystėj nenori pasiduoti
europiečiams.

MEDŽIŲ NAIKINIMAS.

Great Northern ir Northern Pa-
cific geležinkelio kompanijos pir-
ko Washingtono valstijos girio-
se 200 milijonų kubikų pėdų
medžių. Tiek medžių kertant,
neinstabu, jaigu neužilgo Ame-
rikoj girios bus išnaikintos. Jau
ir dabar kaip kur jos išnaikintos.

PER DIDELIS REIKA-
LAVIMAS.

Moteris vienjo Long Island gy-
ventojo, kuris, mirdamas, palī-
ko pusėtinus turtus. Edith Bar-
ker Ranson, kadangi vyras savo
testamente jos nepaminėjo, tu-
rėjo per teismą savo tiesų pa-
jieskoti. Paėmė ji advokatą Ran-
soną. Nors jis yra moteries vien-
vardis, bet negiminaitis. Jis ap-
siėmė, bet pareikalavo ketvirtos
dalies palaikų. Palaikai yra
400,000 dol. vertės, tai advokato
pelnas yra 100,000 dol. Ar tai
ne per didelis jau pelnas! Net
New Yorko teisėjai, o jie visi
yra iš advokatų, pasakė, jog toks

užmokesnis perdidelis ir reikala-
vo, kad advokatas savo rokundą
sumazintų.

VOVERĖS NENAUDINGOS.

Washington, D. C. Žemdirbys-
tės departamentas išskaitė, tei-
singai, ar neteisingai, jog vaka-
rinėse valstijose kas metai ja-
vams voverės pridriba nuostolių
ant milijono dolarių ir apart to
dar voverės, departamento nuo-
mone, tinka linpančių ligų pla-
tinimui.

NUSIBANKRUTINO
BANKAS.

Toronto, Ont. Nusibankrutė-
no čia farmierių bankas. Jis pro-
vincijoj Ontario turėjo 31 filijas
ir visas atsiejų uždaryti, nes ne-
galėjo išmokėti pareikalautų
20,000 dol. Banko kapitalas yra
600,000 dol., depozitų jis tur-
\$1,400,000.

PALIUOSUOTAS.

Winnipeg, Manitoba, Pare-
kalavus Maskolijos valdziai, li-
kosi čia sumistas maskoliškasis
socialistas Federenko, kadangi jis
laikė riaušių buk užmušė vieną
maskolišką kareivį. Teisimas
vienok Federenką paleido ir Ka-
nados valdzia negalės jo Masko-
lijai išduoti.

SAKO, KAD SAVO DVASIĄ
GALI PASIŪSTI, KUR NORI

Kansas City, Mo. Buchhalte-
ris Marvin Minusar atsiėmė
teisman reikalaudamas perskyri-
mo su pačia, nes buk jos dvasia
jį persekioja. Jo pati sako, buk
ji gali savo dvasią nuo kūno
atskirti ir siųsti ją persekioj
arba daboti kitus žmones. Yra
gal kvaili, kurie tam ir tiki.

13 METŲ MOTERIS REIKA-
LAUJA PERSKYRIMO.

Joplin, Mo. 13 metų Jieva
Johnson atsiėmė teisman, rei-
kalaudama perskyrimo su vyru
Vyras jos, Henry Johnson, turi
24 metus. Jie vutė beržėlo mē-
nesy šiemet pabėgo nuo tėvų
ir su Johnsonu apsiėdė. Greita-
mat vyras nusibodo. Gal dar ne
vieną pames savo gyvenime, lai-
ko turi dar nemažai.

NEPAPRASTA LAISVĖ
AMERIKOJ.

Baltimore, Md. Čia užgirta
miesto tarybos padavijimas i
miesto majoro priimtas, jog ne-
rai negali gyventi tose mieste
dalysė, kur gyvena didesnė da-
lis baltspalvių. Taip buvo vi-
durinių amžių gadynė, kada ka-
talikai neleidė žydams gyventi
ten, kur gyveno katalikai ir žy-
dai galėjo gyventi tik savo kvar-
taluose. Ir baltspalviai nepriva-
lo gyventi ten, kur yra daugiau
negrų. Puiki laisvė!

BALTASIS VYSKUPAS ŽADA
GYVENTI 1000 METŲ.

Boston, Mass. Perdėtinis jo
paties sutvertos sekto, John
Fait New, vadinamas baltuoju
vyskupu, kadangi nešioja baltus
drabužius, savo pasekėjus užtik-
rina, jog gyvės ant svieto tūks-
tantų metų, ir sulaukęs 1000 me-
tų, dar ne tuoj numirs. Dabar
jis turi jau 70 metų. Abejotina,
ar jis sulauks 1000 metų. Ir
matyti tą gyvenusį 1000 metų
vyskupą, negalėsme, nes mes, to-
kios Dievo malonės neturėdami,
1000 metų nesulaikysime.

SUĖMĖ VAGILIŲ SEIMYNĄ.

Boston, Mass. Suėmė čia Kra-
derių seimyną. Namuose jų ra-
do daugybę visokiųse pardavi-
nėse pavogtų daiktų, pradedant
nuo sviesto ir lašinių, baigiant
silkiniais audimais ir mezgimais.
Vaginuose dalyvavo ir dvi Kra-
derių dukteris; vieną turėjo
prisitą didelį kisenių paslėpi-
mui pavogtų daiktų.

TEISMO NUSPRENDIMAS.

Columbus, Ohio. Augčiausia-
sis teisimas nusprendė, jog į taip
vadinamus sausuosius paviečius,
kur uždrausta pardavinėti apsvai-
ginanti gėrai, nevalia jų siun-
tinti nei privatiškiems asme-

nims. Už persiuntimą laisvės teis-
mas ant dviejų alaus leidėjų už-
dejo bausmę po 300 dol.

VAGILIAI PATEKO Į SLASTUS.

Trenton, N. Y. Chicagietis Ja-
son Many naktį inskruostė į
vienus namus ir paimti brangę-
nybės jam pasisekė. Bet ant ne-
laimės, po pečių pamatė jis
žiedą. Besistengiant jį paimti,
pakrūtinio buvusius čia sląstus
trėlis gaudymui, jie pagriebė
tris pirštus ir taip skaudžiai su-
gnybo, kad vagilius suriko ir
tokiu būdu prikėlė namiškius,
kurie jį ir sulaukė.

NEGERA WHISKEY.

Birmingham, Ala. Du jauni
vaikiniai, Guy Coleman ir Ste-
phen Strikland per pačią užsi-
sakdydino sau whiskey. Bet vos
spėjo išgerti po stiklėlį, pajuto
pilvo skaudėjimą ir abudu nu-
mirė. Matyt negeras buvo ge-
ralas.

NENORI TEISĖJŲ BŪTI.

Santikos teisėjas Nerdham
pavietį, Ind. atsisakė nuo savo
vietos todėl, kad visos jaunave-
džių poros, kurias kruvin suri-
šo, prie jo atsisaukė reikalau-
mos perskyrų. Mat nelaiminga
poras riančio teisėjo ranka!

NEGYVĖLIS VIETOJ VIŠTŲ.

Montreal, Queb. Čia gelžke-
liu atgabenta baksa su užrašu,
jog vidury yra vištiena. Ka-
dangi adresatas ilgai neatsi-
aukė, baksa atidarė ir vidury,
vietoj vištienos, rado supjaustytą
kūną apie 60 metų vyriškio. Gal
va jo buvo nupjauta ir tarpko-
jin insprausta.

ROOSEVELTO KELIONIŲ ISLAIDOS.

Washington, D. C. Kongreso
atstovas Rainey kongrese pakėlė
nuosio prezidento Roosevelt
kelionių išlaidas. Jaigu jam
reiktų mokėti už savo keliones tai
vienam tik Southern geležinke-
liui turėtų užmokėti 75,000 dol.,
o Pennsylvania geležinkeliiui
\$120,000. Jaigu už savo ke-
liones Roosevelt mokėtų, tai ne-
užilgo jis pravažinėty visus savo
turtus. Bet, turbūt, už kelio-
nes jis nemoka, nors išėmus ir
nuleidimus, daryti Amerikoj ge-
ležinkeliams uždrausta.

PASIUTO Į DU METU PO APRIEJIMUI.

Port Huron, Mich. Nuo pa-
siutimo pasimirė čia 15 metų
Nellie McConhrie. Ją du metai
atgal sukančijojo pasiutes šun-
tis ir iki šiol pasekmių apriejimo
nebuvo, jos tik po dviejų metų
apsireiškė.

SUDEGĖ PEČIŲ.

Philadelphia, Pa. Vienas
plytininkas plytynčios pe-
čių rado čia sudegusį
28 metų Williamą Folks. Jis tur-
būt inlindę į pečių pramigtį, o
jam miegantį pečių užkūrė ir
miegantis nei ne pajuto, kaip
atsirado kitame, geresniame
sviete, kur asarų nėra.

IR ARKLIAI GAUS KALĖ- DOMS DOVANĄ.

Kansas City, Mo. Čianykštė
gyvulių apsaugos draugija pagar-
sino, jog arklių laikytojai, jaigu
tik panorės, gaus arkliams ka-
lėdoms dovaną: maišelį avių ir
kuo geriausio šieno tiek, kiek
arklys per dieną gali suėsti.
Bet kiek yra žmonių, kiek čielų
iečimny, kurioms nieks kalė-
loms dovanų neduoda!

10 MILIJONŲ UNIVER- SITETUI.

Chicago universitetas kalė-
doms nuo Rockefellerio gavo to-
liuonų dolarių, iš viso-gi nuo
gavo jau 34 milijonus drauge
b. kitoms dovanoms. Chicago
šiversitetas turi jau 41,500,000
dol. Taigi gali jis savisto-
ai laikytis ir netykti, kad
s jam dovanas davinėty.

IR TARP ŽVĖRIŲ YRA DRAUGAI.

Cable, Wis. Netoli nuo čia
gyvenantis farmeris Clark turė-
jo dar arklių, kuriuodu labai su-
tikio. Kadangi vienas nusilau-
žė koją, reikėjo jį nušauti. Nuo-
to laiko kitas paliovė ešes ir
be ešės išlaikė dvi savaiti.
Kada jį sykį iš tvarto paleido,
jis tiesiog nubėgo ten, kur nu-
šautasis buvo užkastas ir puo-
lė ant drugo kapo negyvas.

NETIKRASIS ŠIAURINIO ŽEMGALIO ATRADEJAS SUGRĮZO AMERIKON.

New York. Laivu "George
Washington" sugrįžo New Yor-
kan savo laike tiek triukšmo pri-
dirbęs netikrasis šiaurinio žem-
galio atradejas Dr. Frederick
A. Cook.

NAUJAS AEROPLANŲ PRITAIKYMAS.

Los Angeles, Cal. Prancūziš-
kasis orlaivininkas Latham pri-
taikė savo aeroplaną medžionėms
ant ančių. Jis, išlėkęs ties kud-
ra, kur buvo pulkas tauninių
ančių, jas šūviu pabaidė ir iš-
kilus visam pulkui, leidosi aerop-
lanu jas gaudyti ir ištikro daug
ančių pagavo.

GAISRAI.

Durham, N. C. Sudėgusiuse
namuose po degėsiu rado tris
kūnus Sadoso šeimos narių.
Pasirodė, kad Sandersai buvo už-
mušti, o žmogžudžiai, supainio-
jiniui savo pėdų, namus uždegė.

Philadelphia, Pa. Sudėgė čia
odų dirbtuvės Freelanders & Co.
1116 — 1120 North Batine
st. Gesinant ugnį, nuvirtu dirb-
tūvių siena ant kaimyniškų na-
mų, kur ant stogo buvo susir-
kinę ugnį gesinti 35 gesintojai.
Užmušė 4 gesintojus, 12 sužeistų
patįs išgelbėjo, o kiti tapo už-
berti. Iš užbertų dar yra ir gy-
vi, nes girdėt jų šauksmai gel-
bėti.

Cincinnati, Ohio. Fabrikas
distrikte šitame mieste 21 gruod-
žio dieną siautė gaisras, kuris
pridirbo nuostolių ant 2 milio-
nų dolarių. Sudėgė prie to vie-
nas gesintojas ir vienas vaikis;
sunkiai sužeista 6 gesintojai. Iš-
degė visas blokas tarp 9 ir Sy-
camore st.

Toledo, Ohio. Sudėgė čia To-
ledo Biscuit Co. dirbtuvės. Nu-
stobius ugnies padarytus skaito
ant 250,000 dol.

Winnipeg, Manitoba. Netoli
nuo čia, Bradvardino miesto vi-
durij 22 gruodžio dieną siautė
gaisras, kuris pridirbo nuostolių
ant pusės milijono dolarių.

Madison Lake, Minn. Gaisras,
siautęs vidury šito miestelio,
pridirbo nuostolių ant 150,000 dol.

Walters, Okla. Siautė vidury
šito miesto gaisras, kuris pri-
dirbo nuostolių ant 200,000 dol.

New Berlin, Ill. Veik su visu
išdegė šitas miestelis.

EKSPLOZIJOS.

Fairmont, W. Va. Kasyklose
Consolidated Coal Co., atsitiko
dujų eksplozija, kurios du darbi-
ninkai tapo užmušti. Eksplozi-
ja užėmė mažą plotą, kitų dar-
bininkų neužgavo.

New York. New York Central
geležinkelio pajėgos intaiso-
sės atsitiko gazo eksplozija, ku-
rios užmušta to žmonių, o su-
žeista 125. Visų aplinkinių triu-
bų išbrėjo langai. Mano, kad
sprogo vienas grūnis katilas ir
pagimdė gazo eksplozija.

IŠ DARBO LAUKO.

St. Louis, Mo. Pasibaigė
streikas mašinistų, kalvių ir ka-
litorių varstotojų Missouri
Pacific Iron Mountain geležin-
kelio. Darbininkai priėmė jiems
gegužio mėnesį pasiulytas iš-
lygas, kurias jie taisyk atmetė.
Tai streikas bereikalo taip ilgai
traukėsi.

West Newton, Pa. Strei-
kuoja čia angliakasiai Osborn
kasyklų. Kasyklas daboja še-
rifo pagelbininkai, kurie jau ke-
lis streikičius pasovė.

Pereitą savaitę Jungtiniuose
valstijose buvo 271 nusibankru-
timas, arba 19 mažiau negu
užperėitą.

Winnipeg, Manitoba. Čianykš-
čiai siuvėjai nori streikuoti.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IŠ BATAVIA, ILL.

Darbai čia slenka vidutiniskai,
bet iš kitur pribuvęs čia negali
fasti nei jokio užsiėmimo.

Seši metai atgal čia lietuviai
visai nebuvo, o dabar yra jau 14
šeimynų ir dvigubai tiek pavienių,
yra ir pasiturinti. Tris lietuviai
turi jau savo namelius. Kas
čia atkanka iš surukusių didelių
miestų ir gauna darbą, tas nenori
kitur kraustyti, nes aplin-
kinės labai gražios ir oras svei-
kas, ko didmiesčiuose negalima
rasti.

Apšvietimas čianykščių lietu-
vių neaugščiausiai pakilęs. Lie-
tuviškų draugijų, išėmus T. M.
D. kuopą, čia nėra. Iš laikraš-
čių, ateina čia: 2 egz. "Lietu-
vos", 1 "Kataliko", 1 "Keleivio",
1 "Darbininkų Vilties", 1 "Lais-
vosios Minties" ir 1 "Saulės".

Ypač čia gyvenanti nevedėliai
girtuoklystėse paskendę, nieks
daugiau jiems nerūpi, kaip vien-
gerimas, o pasigėrus, susipešti.
Neseniai du lietuviai, supykę
dirbtuvė ant kito, patykojo jį
kad išėjo girgė pavilgyti ir
taip sumušė, kad reikėjo ligonbu-
tin gabenoti, kur net kelias sa-
vaites išgulėjo. Užpuolikus su-
ėmė, bet užstautis po 100 dol.
kaucijos, iki bylai paleido.

Batavietis.

ROCHESTER, N. Y.

14 gruodžio dieną keli jauni
vyrukiai sumanė, negalėdami ki-
tai pagelbėti, parengti balių ir
visą pelną paskirti naudai Chi-
cago streikuojančių siučių. Ir
čia yra siučių, bet galima sa-
kyti, kad čia yra skiebsų mies-
tas. Pereitą žiemą čia buvo taip-
gi streikas, dirbo labai mažai.
Neseniai buvo streikas Buffolų,
tai, Rochesteris dirbo daugiausiai
skiebsai. Jie užima susterka-
vusių vietas. Todėl mes nega-
lime dirbtuvių priversti, kad jos
nedirbtų Chicagos firmoms.

Čianykščiai lietuviai gana
darbūs. Jie rengia prakalbas,
šelpia streikičius, todėl, kiek
galėdami, nori susieti ir Chi-
cagos rubsiuvius kovojančius už
geresnę duonos kėsnį. Mes tu-
rime streikičius nors mūsų pi-
ningais padėti, jaigu kitaip nega-
lima. Kviečiame todėl visus at-
silankyti į mūsų rengiamą balių,
kuris bus 31 gruodžio dieną 7
val. vakare, Clinton svietinėje. Į-
žanga vyrams 15c. moterims dy-
kai.

Norėtume žinoti antraš, kas
Chicagos streikičiams priima
dukas.

J. Bendokaitis,
71 Henry st.

IŠ LIETUVIŲ LAIKRAŠČIŲ.

Vilniaus Žiniose randame aps-
kelbimą, jog nuo 1911 m. sausio
mėnesio Lietuvoje pradės eiti nau-
jas laikraštis vardu *Pasitintys*.
Laikraštis skiriamas dvasiškiesiems
lietuvių reformatorių reikalams. Bū-
sias pirmiejiškos pakraipos, Eisiąs
Kas mėnuo. Kaina 1 rub, 50 kap.
metams. Redakcijos adresas: pa-
storiaus Sepetys, Linkava, Kauno gu-
bernija.

Vien. Liet. N51 p. P. Sikevy-
čius, Raštininkų Fondo sekreto-
rius, primena visuomenei apie tą
fondą ir apgailestauja, kad juo
mažai kas tesirūpina. Net pati
R. Fondo valdyba tiek jį ap-
leidus, kad p. Sikevyčius, tik
per laikraščių jį "pakabinęs", ti-
kisi išbūdinąs.

Tikrai, labai nelaimingas tas
fondas. Kelintu jau kartu apie
jį rašoma, o ankų vis nėra. P. S.
Sikevyčius žino, kad fondui
yra sudėta iki šiol vos \$4.50, ir
tie radai kur kitur, ne fonde.

Katalikas su *Draugu* daliai pa-
spravardžioja. Katalikas sako,

jog *Draugą* valdo kliša, daranti
betvarę susivienijimą Liet. Rymo-
Kat. Am. — *Draugą* atiduoda
pyragą už pyragą ir sako, kad
"didžiausią betvarę organizaciją"
je daro 1-sis kases globėjas, kur-
sai labai arti stovi prie Kataliko".

Katalikas nei kalėdo dienų ne-
jaucia krikščioniškos meilės prie
Draugo. Sako:

"Tik nuden ne su visais tokioj
meilėj galima sugyventi. Štai
kad ir tokiai pat *Draugui*, kuris
atstovauja Pennsylvaniajos neku-
rų godiųjų kliša, išlysuos dre-
bia ant Kataliko visokius pur-
vus, kad Katalikas, kas klišos ne-
silaikęs, drįsta, keltis kliša kliša
liku. *Draugas*, kaip atstovauja
vysle puodas, užmeta Katalikui
nekalatylbę, bet pats drįsiai
dengia "macochinilės" kelias, ne-
paaisant to visko, kad tasai nu-
duotas pamaldumas išs eikstė".

Zinoma, tai yra priekaištai, ku-
riems nepaduodama, nes matyt,
nerandama, darodinių. Kolioja-
mos kad tik pasigilint ir pasida-
ryt vienas kitam nemalonumus.

Katalikas prirodymui, kad jis
yra katalikiškas ir kad viskas ka-
tališkiša jo "puode", pasigiria, jog
gavęs linkėjimus linksnių švenčių
ir laimingų Naujų Metų nuo *Sal-
tinio* redaktoriaus kun. A. Civins-
ko. Tai mat koks svarbus katali-
kiškumo darodymas! Jai nuo ku-
ningo redaktoriaus gausi pasveiki-
nima, tai kad ir buvai pagonis, jau
patapsi kataliku. Tokį katalikiš-
kumo patvirtinimą turėdamas, *Ka-
talikas* pasididžiudamas klausia:
"Ka *Draugas* dabar apie tai mano?
Gal ir už tai rūstinsis?"

Ant mūsų pastebėjimo 50 nu-
meryje, jog Tėv. Myl. Dr. val-
dybai reiktų paluosuoti laikraš-
čiai nuo rašinėjimų apie T. M. D.
kokią nors netvarkas, 50 nr. T.
M. D. skyriuje (kurs turi atskirą
redakciją) kaszinkas nepasirašęs
savo pavardės duoda paaiškinimą.
Paaikšnime išvadina *Lietuvos* re-
dakciją "naujiviska", o *Keleivį*
"durnium". Tikrai turime rausti
dėl panašių "paaiškinimų", deda-
my kad ir Tėv. Myl. Dr. skyriu-
je, bet visgi mūsų laikraštyje.
Pačiai T. M. D. reiktų gėdyties
tokių raštų. O jai ne, tai nors
neišnaudoti per kaitą laikraščio
svetungumo dėjuu pavestan dr-
jos reikalams skyrinui ne tik įvairi-
sios rūšies reklamų (kaip kad
Gabrio ir consortės) bet dargi ir
be jokio parašo straipsnių su "dur-
niais".

Mintis Naujiems Metams.

Yra įsigyvenęs žmonių papro-
tyt velyti viens kitam laimingų
Naujų Metų. Kas tik maž-
daug gerai sugyvena, savo pa-
reiga laiko išreikšti liukėjimus.
Ir kiekvienas žmogus, atėjus
Naujiems Metams, džiaugiasi, iš-
kėdamas, jog Naujuose Metuose
turės daugiau laimės, daugiau pa-
sisekimų ir jam bus lengviau ir
maloniau ant svieto gyventi. Bet
ar tas išsipildo kiekvieno žmo-
gaus gyvenime, ar vieni metai
daugumos žmonių gyvenime nėra
panašūs į kitus, ar ne tankiausiai
atsitinka, jog vargai, skausmai ir
visokie nemalonumai tęsiasi juo-
da juosta per visą amžių — ne-
žiūrint į draugų linkėjimus ir
paties žmogaus viltis? Greta ty
nelaimingų, matome taipgi ki-
tus žmones, kurių gyvenimas nėra
taip baisiai tamsus, vieno-
das, — kuriems kiekvienai metai
atneša daugiau gerovės, daugiau
garbės, daugiau malonumų ir
meilės. — Kas yra to priežastis?

Be priežasčių nieko sviete ne-
atsitinka. Visokių atsitikimų
priežasčių pažinimas yra pama-
tas atsiekti visoki nora ir augš-
čiaus tikslą. Todėl, baigiant se-
sias pirmiejiškos pakraipos, Eisiąs
Kas mėnuo, Kaina 1 rub, 50 kap.
metams. Redakcijos adresas: pa-
storiaus Sepetys, Linkava, Kauno gu-
bernija.

Vien. Liet. N51 p. P. Sikevy-
čius, Raštininkų Fondo sekreto-
rius, primena visuomenei apie tą
fondą ir apgailestauja, kad juo
mažai kas tesirūpina. Net pati
R. Fondo valdyba tiek jį ap-
leidus, kad p. Sikevyčius, tik
per laikraščių jį "pakabinęs", ti-
kisi išbūdinąs.

Tikrai, labai nelaimingas tas
fondas. Kelintu jau kartu apie
jį rašoma, o ankų vis nėra. P. S.
Sikevyčius žino, kad fondui
yra sudėta iki šiol vos \$4.50, ir
tie radai kur kitur, ne fonde.

Katalikas su *Draugu* daliai pa-
spravardžioja. Katalikas sako,

svarbiausių išlygų laimės atsi-
kimui.

Irankiu išdirbti mintiai ir
dvasiai yra — Apšvieta. Be ap-
švietos žmogus negali suprast
savo gyvenimo tikslo, negali ap-
sisaugoti nuo bėdžių, negali ge-
rėtis jausmų grožybėmis, negali
atsiekti laimės, ir ji kitiems su-
teikti. Todėl, norėdami, idant
mūsų velijimai išsipydyty atei-
nancias metais, turime visą savo
atliekamą nuo darbo laiką su-
naudoti apšvietimui. Apšvieti-
mą galime semti iš daugelio šal-
tinių. — Indomiasiu apšvietos
šaltiniu yra, be abejonės, nandin-
gos knygoms, laikraščiai ir viso-
kie šiaip ar taip surengti pamo-
klinimai. Be to, kiekvieno žmo-
gaus gyvenime visokios aplinky-
bės yra gyvenimo mokykla. Reik-
kia tik mokėti, ir tu naudos-
ies. — Reikia viską dėmėtis,
apie viską protauti, viską svars-
tyti, ir sekti gerus kitų žmonių
pavizdžius jų apėjimuose, jų dar-
buose, jų pasielgimuose. Man-
dauguma yra pigūs, net neką ne-
kašuoja, o vienok gimdo malo-
nius jausmus taip širdy paties
mandagaus žmogaus, kai ir visų
jų ypatų, kurios turi kokius nors
susisėmusus su juo. Mandagu-
mas yra meilės rubas, o meilė
yra laimės kūnas. Apšvieta yra
kelias vedąs į laimę, o todėl lai-
kas pašvęstas apšvietai atnešą
brangų gyvenimui turtą.

Gerovė yra lygiai apšvietos
pasekmė. Apšvieta mokina žmo-
gų gyventi, dirbti ir elgtis taip
idant tas kuogeriausia apsimok-
kėtų. Mokina naudingo suvar-
tojimo uždarbui, ir išvengimo
nereikalingų nuostolių. Darbas
duoda atlyginimą, ir tas gautas
už darbą atlyginimas gali but
didelis arba mažas, pagal žmo-
gaus gabumą ir išsilavinimą.
Gabumas yra prigimtas daktas,
bet gabumai išlavinimas duoda
jam vertę, taip pat kaip išdirbi-
mas žemės duoda jam vaisingū-
mą. Kiekvienas žmogus priva-
lus, lavinti savo prigimtus ga-
bumus, idant jie atneštų kuodi-
žiausią naudą. Koki bus mū-
sų gabumai ir išsilavinimas,
toks bus mūsų uždarbis. O taip-
gi reikia visados atminti, kad
iš savo uždarbio išdavus tik tiek,
kiek būtina reikia gražiam ir
sveikam gyvenimui. Visus atli-
kusius piningus reikia taupyti,
nes juo didesnis augs tas tur-
tas, tuo bus mums linkmiau
gyventi, nes rupeštis apie ateitį,
juoda dieną mazinsis. Įvedimui
gyvenimo ekonomijos, atrasiame
reikalingu užmiršti apie svaigi-
nančius gėrimus ir kitus bran-
gius bei blėdingus dalykus. At-
rasime, jog piningai, kuriuos iki
šiolai palikdavome karčiamose,
sutaupyti bankoje, netik kad at-
neš palukanas, bet lygiai šios
mums skanesnį duonos kėsnį,
grazesnius rubus, ir geresnę žmo-
nių pagarbą. Laikas gi pralei-
džiamas karčiamose, ar namie
ant girtuoklavimo, sunaudotas
apšvietimui ar draugiškam pasi-
labėjimui ir pasilinksminimui
blaviais būdais, duos mums da-
giau sveikatos, daugiau mokslo,
daugiau galės sunaudoti savo pri-
gimtus gabumus, kad pasiekis
tarpe žmonių ant augstesnio
laipsnio.

Manau tad, jog ne tušti žo-
džiai paprastų liukėjimų yra rei-
kalingi atsiekimui augščiausiu
mūsų tikslų, karščiausių troš-
kimų, bet geras supratimas gy-
venimo reikalų ir sekimas pa-
vizdžių pasiekimų žmonių, o
todėl, vietoje paprastų linkieji-
mų, teikiu šitas mintis visiems
tiems maloniems skaitytojams,
kurie pageidauja sulaukti laimės
ateinančiuose Naujuose Metuose.

J. J. Hertmanovič.

Manau tad, jog ne tušti žo-
džiai paprastų liukėjimų yra rei-
kalingi atsiekimui augščiausiu
mūsų tikslų, karščiausių troš-
kimų, bet geras supratimas gy-
venimo reikalų ir sekimas pa-
vizdžių pasiekimų žmonių, o
todėl, vietoje paprastų linkieji-
mų, teikiu šitas mintis visiems
tiems maloniems skaitytojams,
kurie pageidauja sulaukti laimės
ateinančiuose Naujuose Metuose.

Manau tad, jog ne tušti žo-
džiai paprastų liukėjimų yra rei-
kalingi atsiekimui augščiausiu
mūsų tikslų, karščiausių troš-
kimų, bet geras supratimas gy-
venimo reikalų ir sekimas pa-
vizdžių pasiekimų žmonių, o
todėl, vietoje paprastų linkieji-
mų, teikiu šitas mintis visiems
tiems maloniems skaitytojams,
kurie pageidauja sulaukti laimės
ateinančiuose Naujuose Metuose.

Dirbkime naudingą darbą.

Siandien, ištikro, lietuviai grie-
biasi labai svarbius savo tautai
darbus atlikti. Vieni rūpinasi lei-
dimu lietuviškų raštų, kiti pakė-
limu Lietuvos politiskai bei eko-
nomiskai, o treti vėl stengiasi iš
savo paskutinių jėgų dirbti įvai-
rių partijų ir organizacijų darbus.
Vienok, nežiūrint į tai, kaip svar-
bus nebūty visi augščiausi minėti
darbai, nežiūrint nei į tai, kokią
jėdą padaro įtekme į mūsų tautos
besipiletojimą, jie visi turės tik
mažą vertę ateityje, jaigu mgs
nepasistengsim pagaminti san in-
teligentią — skaitingą, savo tau-
tą iš gilumos sielos mylinčią in-
teligentią.

Kiekvienam yra kaip a-b-c šia

dien žinoma, kad Lietuva paduo-
iš ilgo, gilaus miego užtekant
"Ausrai", 1883 metuose. Kas gi
buvo tie "Ausrininkai"? O gi Ba-
sanavyčius, Sluupas, Mikšas, Vi-
teliauckas ir Jankus. Jie buvo
kuone visi inteligentai augščiausioje
to žodžio prasmėje. Jie geidė,
atkelti Lietuvą, jie stengėsi suža-
dinti tautybę, jie trokštė-troško,
kad lietuviai vėl tautiskai susi-
prastų, kad tarpe jų viespatautų
meilė, brolybė ir apkanta, kaip kad
viespatavo Lietuvoje Keistūcio lai-
ry. Jie žinojo gerai, kad meilė
tautos paverčia žmogų su ypating-
gu žingeidimu atžvelgti atgal į
savo protėvių darbus, jie žinojo
taipgi, kad kiekvienas, jaigu išvys,
kad jo tauta yra didelius darbus
praaitę atlikusi, nesigėdys save
lietuvių vadinti, nesigėdys nei jos
labai ir dirbti.

Dvidešimts-septyni metai jau
praslinko, kada "Ausrininkai" pra-
dėjo triusti: 1883 metuose mgs
nieko neturėjome, siandien, pa-
lyginamai daug ką turime. Tada
spaudamos neturėjome — siandien
jā turime; tada buvo kuone visi
istautėję — siandien visi spiečia-
si prie Lietuvos vėluos. Nereitų
kalaujame visus dalykus išskai-
tyti, nes tai yra gerai žinomi vi-
siems.

Mes siandien žinome, kad Lie-
tuvos savystovumas yra netolimos
ateities dalykas, jaigu... mgs
pagaminsime, inteligentią, galinčią
už tai kovoti. Siandien plunks-
na yra nepalyginamai stipresnis
ginklas atkovojime šalių savysto-
vumo, negu kardas. Žodis daug
smailiaus smeigia, negu aštriau-
siai nutasyta jėtis. Todėl rū-
pinkimės moksleiviais. Nuo jų
priguli mūsų visų ateitis ir ge-
rovė.

Iki šiol turėjome dvi organi-
zacijas, kurios rūpinosi sušelpimu
moksleivių. Jų tikslai ir darbai,
kaip visi žino, stovi augščiaus
kritikos. Žmonės jas rėmė (ga-
lėjo berods jas ir geriaus parenti)
ir sulaukė daug daugiaus vasių,
negu jie buvo tikęję. Lietuvą
gali padėkoti už nevieną iš savo
veikėjų "Ziburėliui" ir "Ausrai".

Dabar Vakarų Europos moks-
leiviai įkurė savo susiėlimo drau-
giją "Paramą". Ją pašaukė gy-
veniman gyvas reikalas.

Kad ir daug darbuojasi "Ausra"
su "Ziburėliu", bet tankiai, ant ne-
laimės, praslinksta kartais keles
mėnesių, kol moksleivis gauna
savo pašalpą: kartais nesti ty
draugijų kosoje piningų, o kartais
ir susisėimai negreit atsičiečia.
Todėl, ir tenka tuliens mokslei-
viams kada-nekada ir sunkiai pa-
badduti. Aš pats, atsilankydamas
Europoje pereitais metais, ma-
čiau, kaip reikalinga yra orga-
nizacija, kuri parūpintų mažas su-
mas poskolas moksleiviams bent
trumpam laikui, iki jie gauts iš
namų arba nuo draugijų prizadė-
tas pašalpas.

Šitų priežasčių dėlei patįs moks-
leiviai uždėjo "Paramą". Ji da-
vins mažas pašalpas trumpam
laikui lietuvių moksleiviams. Ji
yra organizuota rimty, ištikiny
vyrų ir moterų

europiškųjų kalbų pats branduolys; turi ji vos šešiolika pamatinių gramatikos dėsnių, labai lengvą išmokimui, yra skambi ir logiška. Esperanto gramatiką galima išmokyti ir porą valandų, su žodynų pagalba ir porą dienų galima jau lengvai skaityti kningas, o už poros sevalčių nesunku ir pačiam rašyti ar susikalbėti. Esperanto kalbos pasekmė remiasi jos pamatinių dėsnių nepalaidijamumu. Ant kiek bus atmainomi ar patys savinai nevienodai keisis šie dėsniai, ant tiek kalba darysis vis daugiau neaprašyta ir įvairių tautų žmonės ją nebegalės susikalbėti. Vienur-kitur dabar jau užsimanoma taisyti Esperanto pamatai ir tai jau yra pirmutinis šios kalbos lyg ir grovimas. Esperanto papildymai, nors kalbos negriauna, bet ją padaro sunkesnę. Iš kitos pusės žodžių ištarimas pas įvairias tautas su laiku gali apstoti, kaip apstoti latinių kalbos žodžių ištarimas, taip kad vienur žodis *coelum* vienu ištarimu yra *celum*, kitų *koilum*, žodis *mili* pas vienus skamba *mihi*, pas kitus *malhi*. Esperanto kalboje situ atžvilgiu labai gali būti nepastovūs tokie žodžiai, kaip: *ia, ial, iam, ie, io, iom, iu, kia, kial, tia, tiol, čia, čial, ir t. p.* Mat Esperanto kalboje *ia, ie*, reikia tarti maždaug atskirai: *i-a, i-e*, tuo tarpu gyvosios kalbos labai retai kurios taip taria, taigi *i-a* greit gali pavirsti stačiai į *ja* o *i-e* į *je* (o tai Esperanto kalboje *ka* kitą reikšimą, arba į dvibalsę *ie* (tokią, kaip lietuviškoji) ir t. p. — Šito esperantistai bijosi ar bent privaldyti bijoties. Pasi- drąsinami, jie sako, kad tokius dalykus galima bus laikyti sužiningojo kontroleje, o pagalios tai būsią tik menki skirtumai, dėl kurių esperantistams nebūsią jokios sunkybės susiprasti, kaip nėra jos įvairioms vienos kalbos tarmėms ir tarmėms.

Ar bus Esperanto kalba pripažinta viso svieto, sunku spėti. Iki šiol Esperanto kalba platinasi gana greit. Tik dvidešimt su viršum metų kai ji išradė Varšavoj d-ro L. Zamenhofo, o jau apie ją žino visos civilizotosios pasaulis. Esperantistų draugijos ir laikraščiai ypač paskutiniuoju laiku labai greitai dauginasi. 1904 metų pradžioje esperantistų metinėje knigoje *Tutmondas Jarlibro Esperantista* buvo užregistruota 116 esperantistų draugijų, o dabarties jų yra daugiau nei 1000. Esperantistai mokančių kalbėti, sako, esą daugiau kaip milijonas. Esperanto kalboje laikraščiai eina: Austrijoj, Belgijoj, Bohemijoj, Brazilijoj, Bulgarijoj, Čili, Danijoj, Didž. Britanijoj, Finlandijoj, Graikijoj, Hispanijoj, Holandijoj, Italijoj, Japonijoj, Katalonijoj, Kaukaze, Kroatijoj, Kuboj, Lenkijoj, Meksikoj, Norvegijoj, Peru, Portugalijoj, Prancūzijoj (astuoniolika, jų skaičiuje chinų leidžiamas), Rusijoj, Rumunijoj, Serbijoj, Svedijoj, Šveicarijoj, Suv. Amer. Valstijose, Venezueloj, Vengrijoj, Vokietijoj. Yra keliolika specialiųjų laikraščių: *Esperanta Ligo*, skiriamas akliams, *Internacia Medicino*, gydytojų laikraštis, *Internacia Pedagogia Revuo*, tarptautiškos mokytojų sąjungos organas, *La Barbio*, bardaskučių organas, *Libera Penso*, tarptautiškos laisvamųjų sąjungos organas ir k. Mokslo apžvalgai tarnauja *Internacia Scienca Revuo*. Kasmet yra išleidžiama Paryžiuje, esperantistų kniga *Tutmondas Jarlibro Esperantista*, kurioje paduodama esperantistų judėjimo statistika, Esperanto draugijų ir jų sąnarių sąrašas ir kitokie su judėjimu turintys bendro dalykai.

Visų kraštų esperantistai savo laikraščiuose ir knigose aprašo savo krašto bei tautos reikalus ir paduoda tautiškosios literatūros gražiausius raštus vertimuose Esperanto kalboje. Atžymėtina, kad beveik visi Esperanto kalboje laikraščiai yra didžiai patriotiški ir nei vieno nėra, kuris bandytų kalbėti apie kosmopolitizmą ar karnors panašų. Mažoms tautoms Esperanto kalba padeda papasakoti visam svetui apie savo bėdas ir svarbesnius darbus.

Sulig patogumo Esperanto kalbos moksliniams raštams, tai skaitant *Internacia Scienca Revuo* galima tuo persitikt. Esperanto kalbos lankstumas leidžia išreikšti subtiliausius supratimus ir ši kalba daugeliu atžvilgiu galėtų būti patogesnė už latinišką. Jaigu

visatiniai čia būtų pripažinta Esperanto kalba, tai didžiai būtų palengvinta svetui susipažinimas su visokių kraštų mokslininkų ištyrimais: nereikėtų mokėt bent dešimties kalbų, užtektų tik vienos ir tai labai lengvos Esperanto kalbos. Kiekvienos tautos literatūra galėtų kuolabjausiai plėtoties; nereikėtų gaisint laiko vertimams iš įvairių kalbų ir tautos spēkos būtų padėtos vien nuosavios originališkos literatūros tvėrimui. Esperanto kalba negali vesti prie nautautėjimo, kaip tūli klaidingai mano, anaipol, ji, jau taptų visatini pripažinta, duotų gal tautos daugias ir giliaus išreikšti savo ypatybes, savo dvasiškąjį turta, o tuo jau pagilint žmonijos kultūrą. Bet to visko Esperanto galėtų tarnauti suartinimui ir tokiu būdu būtų didelis įrankis visatinos taikos invedimui.

Seštame esperantistų kongrese Washingtono dalyvavo 22 tautų atstovai, tarp kitų buvo Chinijos, Brazilijos, Urugvajio, Australijos, atstovai, o lietuvių tautą reprezentavo tūlas Tobenskis. Kongresas svarstė: apie pilnos su komentarijais Esperanto kalbos gramatikos surengimą. Vienas kitas atstovų buvo patarę daugelį visokių naujų taisyklių įvesti į gramatiką, tačiau d-rui Zamenhofui išreikšus priešingą nuomonę, visų buvo sutikta su Zamenhofu. Dras Zamenhofas apsiėmė duoti visokių gramatikos išaiškinimus esperantistų vyriausiam laikraštyje *Oficiala Gazeto*. Be to buvo svarstyta apie esperantistų daryno papildymus, apie techninio žodyno surengimą, apie tarptautinį veikimą ir kitus dalykus. Tarp kongreso posėdžių buvo suleista Shakespearo veikalas *As you like it* Esperanto kalboje (*Kiel placas-al-vi*). Tarp kitko esperantistų kongresas gavo svarbų pakvietimą nuo New Yorko visavietinės parodos rengėjų. New Yorko visavietinė paroda, rengiamojo 300 metų nuo miesto įsteigimo paminėjimui, suvažiuosiu viso svieto parlamentų atstovai. Tad, kad galėtų jie susikalbėti, parodos rengėjai prašė esperantistų, kad jie apsiimtų ant laivų išmokyti atstovus Esperanto kalbos. Taipgi pakvietė esperantistus dalyvauti parodoje. — Kongresas išsiskirstė su didelėmis viltimis ir šauksmais ant lūpų: *Vienas kara Esperanto! Vienas Zamenhof!*

Esperanto judėjimas, kad ir mažai, matyt, yra visgi patijęs ir lietuvių. Nors dar nėra pas lietuvių esperantinių draugijų, bet yra atskirų vartojančių Esperanto kalbą žmonių, iš kurių žymiausia vieta užima gerb. kun. A. Dambrauskas, seniausias ne tik tarp lietuvių, bet ir tarp kitų tautų esperantistas, *Espero Katolika* nuolatinis sudarbininkas. Jis dar pradžioje Esperanto judėjimo yra sutaisęs Esperanto kalbos "mokintuvę". Visa pirmoji laida, matyt, buvo išpirta ir 1908 m. Tūlės spaustuvininkas J. Schoenke paskaitė reikalingu daigtu *Mokintuvę* perspausdint antru kartą. Tai jis padarė be susijojimo su autorium, kurs be abejo antrojo laido būtų daug ką pataisęs ar pridėjęs. *Mokintuvę*, palikta tokioj išvaizdoj, kokioj ji pasirodė 20 metų atgal, nedaug tegali dabar atgabtinti naudos. Ypač silpna yra antroji *Mokintuvės* dalis. Turėję būti čia esperantiški tekstai, bet teindėta dvejetas laišku, dvejetas eilučių ir "Tėve mūsų". Iš šitiekos teksto sunku kas pramokti. *Mokintuvės* žodynas irgi pasenęs ir nepilnas. Prie žodyno padėta paaiškinimas, kad: "vis, kas yra paraszita terptautiskoj kalboj, galima suprasti su pagalba szito žodino". Vienok taip nėra. *Mokintuvės* žodynas toli gražu neturi visų žodžių ir kamienų, tūlipusių į *Universala Vortaro*. Nėra, paveizdan, tokių tankiai vartojamų žodžių: *abel*-(bit), *abi*-(egle), *acer*-(klevas), *anas*-(antis) *anser*-(žąsis), *argil*-(molis), *artik*-(sąnarys), *atenc*-(kėsin-ties), *ating*-(dasiekti), *avel*-(riežutys), *avcu*-(avizos), *avid*-(gaš-lus) ir t. t. Apskritai imant, *Mokintuvės* žodynan tik kokia, trečia dalis esperantiškųjų komienų teitiplo. Jaigu tikrai daugelis lietuvių užsimanantų Esperanto kalbos mokinties, tai reiktų naujas tos kalbos vadovėlis išleisti. Kol kas mokantiems kokias kitas kalbas, zinoma, galima naudotis valdovėliais, išleistais kitose kalbose.

*) *Espero Katolika* adresas: 104, rue George Sand, Tours, France.

Tikejimų Istorijos Rankvedis

Su paveiksiais

Parašė, bendradarbiaujant kitiems mokslininkams,

P. D. Chantepie de la Saussaye,

Teologijos profesor. Amsterdame,

Vertė J. Laukis

Bet tokio priešpriešumo nebuvo pirmapradiname suoprotje. Sprendžiant sulg pasakojimų t. vad. Samuėliaus knygos (I Kar. kn.), karališka valdžia, prie tuometinių Izraeliaus apistovų, buvo jam neinkainojama gerė kaip iš tikejimų, taip ir iš kitų pusių. Per ją ne tik politiškos, bet ir tikejimiškos sąlygos igavo apybotą užbaigą, ginčijų ir suvienijimas, tautiškos sąmonės ir išnaurojimo teisėnės tvarkos pakėlimas neįgimamai patarnavo teigėi ir Jehovybei. Ji stoji vaisybinių tikejimų ir karaliaus asmenyje gavo tokį apgynėją, kokio prie pirmesnių apistovų pas ją nebuvo.

Čion reikia pastebėti, kad šita karalybė, priešpriešume Abimelecho karalybei, išaugo tiesiog ant Jehovybės dirvos. Šitas nuopelnas priklauso Samuėliui, kad jis užvedė ją ant šito kelio ir davė jai progą užimti šitą padėjimą. Karalius taip pat, kaip pima "teisėjas", turėjo pildyti savo visuomenišką tarnybę vardan Jehovos. Bet dabar laisva dvasios išraiška bei klūčių laisvė tik pranašė; viršutiniuose gi politiškuose ir socialiniuose prietikiuose Jehovos valdymas, stojosi karalybe, numetė, nuo savęs netyčumą ir griežtumą ir igavo stovesnį, nors ir mažiau originalinį pobūdį. Nuo šito laiko Jehova turėjo jau valdyti ne tik karės laiku ir vien laikinų butinybių formoje, bet per karalių, vienval ir visose tautiško gyvenimo srityse. Karalius buvo jo pateptinui ir jo valdžios atstovu žmonėms.

Situoni permaina tautiškaime gyvenime, padaryta karalybės įsteigimu, žymiai atsiliepė net ir į patį suoprotį apie Dievą. Pirmiau priekyje visa ko stovėjo karės Dievas; nuošiolai gi ant pirmos vietos išėina Dievas-karalius, kurio įstatymas veikia tautoje ir taikame laike ir kuriam pas Izraelių yra vienvalinis atstovas ir pildytojas.

Tokiū būdu didelė izraeliškos karalybės svarba tikejimo išsivystymui darosi aiškia; bet, atnašoje kiekvieno atskiro karaliaus, šita svarba priklausė nuo to, kiek sužiningai jis savo uždavinį pildė. Situoni rybojama principališkas skirtumas tarp Saulo ir Dovydo jų atsinešimuose prie tikejimo. Paskutinsiai, nežinint jį jo matomą doriską silpnę, stojosi Jehoviniui karaliaus idealu ir pasiliko tokiu ant visados; šitas išaiškinama gana daug nepaprastai spėriū izraeliškos tautybės. Kijimu, kurią pasiekė šitas iš daugelio pusių gausiai dovainingas žmonių mylėtis; bet nemažiaus ir pilnu jo atsidavimu Dievui, apsi-reiškančiam jam per Efof ir pranašus, — atsidavimu, kurį sutinkame jo gyvenime visur ir prie visokių aplinkybių. Turbut niekur izraelinio dievotumo pobudis neišreiskiamas taip aiškiai, kaip pas Dovyda.

Bet, kad suprasti galutiną Jehovybės pergalę Chanaane, turime dar atkreipti atidžią ir trečią-veiksnį: į vykstantį pas Izraelių laipsnišką perėjimą iš klajoklinio gyvenimo į žemdirbystišką ir apskritai kultūrišką.

Izraeliams bejisveržiant į Chanaaną, jie rado jame apsisėdusius gyventojus, sutaiktus visuomeniškoms prietikiams, gardinį bei žemdirbystinį gyvenimą ir kultūrą. Jie patys gi tik ką prieš tai vedė tirlankio ir piemeniško gyvenimą. Tas, kas visuomet buvo prie tokių aplinkybių, išėjo ir čia. Pergalėti ginklu likosi pergalėtojai dvasiškai. Nevisur dalykų padėjimas šitoje atnašoje buvo vienodas: kur siautė karė, ten Izraelius abelai emė viršų, nors buvo ir ismintis; tai gi, kur mezgėsi taikūs prietikiai, dėjos antraip. Bet chanaaniskas gyvenimas turėjo savo apybotas formas, kurias izraelitai pasiskubino pernešti pas save ir pasavinti. Be to, susidraugavimų, viniųčių sąryšių ir reikalų bendrumo keliu, tarp genčių išspradžiū giminingu, bet išsiskyrusių vėliaus įvairiais keliais, įvyko susimaišymas ir galiausiai susiliejęs, kuriame izraeliško ar chanaanisko demento persvara galėjo būti sprendžiama iš didesnės dalies tik sulg vietinių santičių, kurie įvairiose šalies dalyse buvo įvairiais. Neišvenggiama šito pasekmė buvo visiškas perversmas Izraeliaus gyvenimo sąlygose. Atsirado toki kultūriški prietikiai, kurie tik neseniai buvo jam visiškai svetimais.

Seniausiuose iš pasiekusių mus izraeliškų įstatų rinkinių (t. vad. įstatymo knyga arba teisiojo Išait. kn. XXXIV 10 — 26 ir XXI — XXIII) šitas perversmas išėina iš didesnės dalies kaip jau įvykęs faktas. Juose jau nesėkama apie piemenišką tautą, bet suprantama jau apsedę gyventojai; kuone visur be isminties juose suprantama gardinio ir žemdirbystinio gyvenimo buvimas.

Jehovybei šitame perversme slėpėsi didelis pavojus. Pas chanaaniskas tautas, kaip apskritai senovėje, tikejimas kuonkščiausiai būdu, organiškai buvo sujungtas su visu sociališku gyvenimu, prie ko ypatingai pas juos gentės tikejimas buvo podraug ir gamtos tikejimu, gamtiškos gyvybės dievinimu. Todėl, pradedant gyventi chanaaniskų kultūriškų prietikių skraite, lengva buvo nežymiai ir išpalengvoti perimti drauge ir esantį jame bėalų kultą. Kad šitas, vienok, aplamai neišėjo ir kad Jehovybė pergalingai atsilaike šitam pavojui, tai tas yra vienu iš puikiausių priparodymų nepaprasto, esančio jame vidurinio gyvatinio vieko. Čion pastebiamos yra dvi pobudingo ypatybės, tarytum esančios viena su kita priestaringu. Viena — ankštas sąryšys tarp tikejimo ir Jehovą ir stiprios Izraeliaus savapažinybės. Jehovos vardas buvo jam vėluva, vieninteliu tikru sąryšiu tarp genčių, surinktu po Izraeliaus vėdu, bet tik silpnai sujungtu viena su kita, nepanašiu ir gyvenančių kuojvairiausiose sąlygose. Jie buvo Jehovos tarnais ir atisakęti nuo šito vado buvo jiems vis tiek, ką atisakęti nuo pačių savęs. Šitas ve ir buvo taška, nuo kurio kas sykis prasidėdavo reakcija prieš platinimą veikiančio po chanaaniska intekme išdestancio proceso.

Bet buvo ir kita pobudinė ypatybė. Mės matėme, kad Jehovybė iš didesnės dalies buvo tik viršutiniu briežiniu, kuris laipsniškai turi išpildyti vis apstesniu turiniu. Tvirtai įsteigtų kulto formų prie tam teigė nebuvo. Net tik ką minėtose įstatų rinkiniuose, nors jie išreiskia jau daugiau sutvarkytą visuomenės stovį, kultas visgi stovi toli užpakaly. Pranašas Amos sako (V, 25), kad Izraelius nedavė Jehovai sykis į sykį atukų tirlankio, o Pr. Jeremijas, kad Jehova jų ir nereikalavo — (VII, 22). Šita viršutinių formų neaprybobybė duotos aplinkybės buvo labai dideliu virsimu. Jis leidė Jehovybei, žiurint pagal reikalą, sugyventi su visokio būdo sąlygomis, arba, geriaus sakant, imti jas į save, vienok neat-

sisakant nuo savo nuosavo pobūdžio. Susilietimo taškais šitoje dėsnyje buvo chanaaniškos šventynės, arba (augstumos) Bamot'ai. Paskutiniai, iš dalies jau pašvesti atminimais iš patriarchališkų priešistoriškų laikų, buvo pažymėti, kaip priklausa Jehovai, ir pildomas ten kultas buvo perneštas ant jo. Šitam pernešimui gelbėjo ta semitiškų tikejimų ypatybė, jog dievai juose žymėta daugiasiai tik daikvardiniais vardais. Ir Jehova buvo teigėi "Baal" (Oz. II, 18) ir todėl lengvai galėjo pakeisti savi mi vietinius "baalus", tai atsisitodamas tiesioginin ir sužiningan priestariguman savo pranokėjui, tai subudamas taikiai su juo drauge, tai, antgalo, teip, kad pirmapradinis savininkas užėmė toliaus pirmystinį padėjimą.

Pradedant nuo Deuteronomijos laiko ir ypatingai pas Ezekielį, šitie bamotai skaitoma didele Izraeliaus nuodėme ir visokia jų buvimu teise Jehovybės vidui atmetama. Tokis jų padėjimas darosi pilnai suprantamu akyvaizdoje galėngai apsi-reikšusio siekimas išvalyti Jehovybė nuo svarbesnių gamtos garbinimo elementų. Negalima nepripažinti, kad bamotai daug prisidėjo liaudiniame suoprotje prie Jehovybės pasizeminimo iki gamtos kulto lygmalės. Šituo keliu Jehovybėje įėjo teigėi vartojimas, ypatingai karaliaujan Achaazui ir jam tolygiems, ne tik Mossebai ir Aserai, bet ir Dievo garbinimo sujungimas su prigimtinio vaisingumo garbinimu ir, kaip jo pasekmės, paleistuvybės dievybės garbei, Jehovos vietinimas ir vaikų aukojimas. Nuo augstesnės atžvalgos, šitas turėjo išrodyti nepakenčiama blogybė.

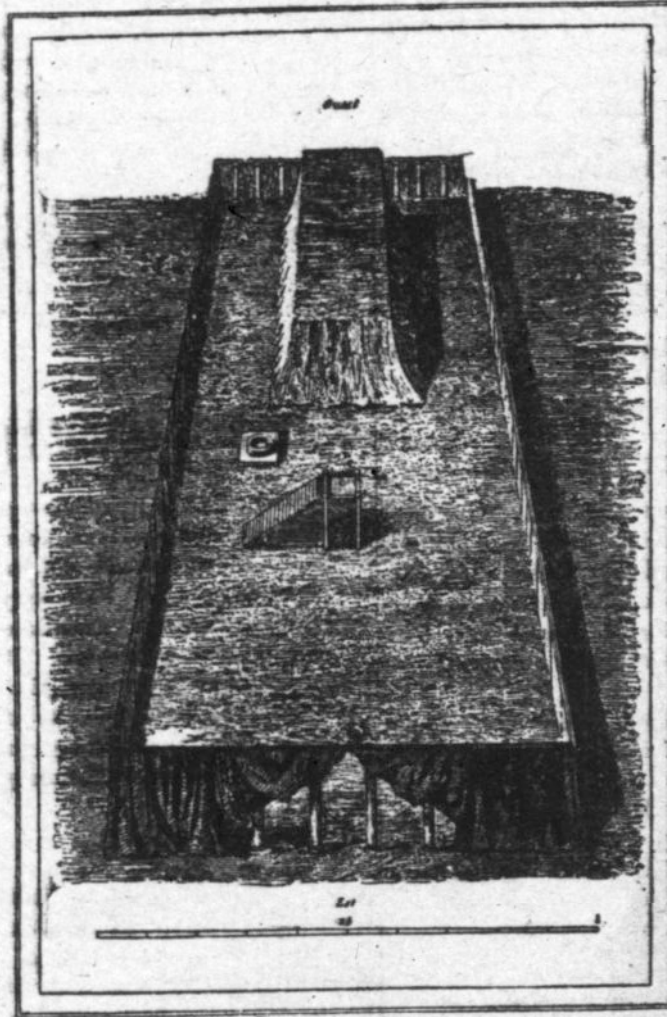
Vienok ir čia tikra bamotų vertė pačios Jehovybės išlaikymui Chanaane negana buvo inkainota. Šita vertė buvo tame, kad tuoju laiku, kaip įstatymo arka, kaip pożyginė šventynė vis žudė savo svarbą apsigyvenus įvairiose, atokiose viena nuo kitos šalies dalyse, bamotai suteikė Jehovybei, nors ir žemesnėje jos formoje, naujus spyrinius taškus liaudiniame gyvenime, kurių vertė sunku peraugstai įkainoti. Vis gi jie buvo tuo patogumu, kad ne tik saugojo Jehovybė nuo pažeminimo, bet ir davė jai progą perimti nuo seno jau apsisėdusių chanaaniskų gyventojų žemesnius sluosnius ir, nors aukojant savo grynybę, paimti juos į save su visomis jų gyvenimiškų formų įvairybėmis. Kaip per karalybės įsteigimą Izraeliaus sąmonėje karės Dievas pavirto į Dievą — karalių, taip per bamotus iš kardvedžio jis stojosi žemės savininku. Nuo to laiko ne tik karškas padėjimas, bet ir žemdirbystinis gyvenimas, prisidėjo prie tarnavimo Jam. Per bamotus Jis priėmė jį savo sritin ir pats stojosi kaip kur tiesioginiame susilietime su liaudžia, pasidariusia nuo šito laiko jau apsisėdusia. Iš. XX, 24b.

60. JEHOVA IR KULTURA, SINKRETYBĖ IR ISIMTINYBĖ.

Jebuso paėmimu ir šventos skrynios perkėlimu ant Siono iš sykio buvo ne tik Izraeliaus chanaaniskų gyventojų pergalė užbaigta, bet ir Jehovybės indiegimas Chanaane kaip vienintelio įstatymisko tikejimo. Paskutinsiai rado sau vienvalinę išraišką Saliamono šventnamyje.

Ką pradėjo Dovydas, toliaus varė Saliamonas. Pasakojimai apie neišpasakomą Saliamono turtingumą ir ismintį galėjo būti papuosti vėlesnės kartos, kuri, budama niekesnėse sąlygose, su aištrum lankstumu kreipė akis į puikią praeitį; bet, visgi, Saliamono laikas buvo žydinčių periodu izraeliškos tautos istorijoje. Šito periodo svarbą tikejimu gludo tame, kad tasyk buvo tik viena jehovinė viešpatybė, kuri iš visų pusių galėjo lenktyniuoti su kaimyniskomis viešpatybėmis, kaipurias gi jų ir toli pralenkė. Tautų akyse Jehova parodė, kad jis ne tik buvo galingu, bet ir maloningu Dievu, davusiu savo žmonėms gerovę, vieką ir garbę. Ankštame susirėsimu su šituo yra ir sanprotavimas apie Saliamoną, kaip apie isminties tėvą.

Bet čion reikia iuti į svarbą dar ir ką kitą. Kolai Izraelius, tai kaip klajoklinė tauta, tai kaip karškas stovykla vedė beviety gyvenimą, tolai prasta šėtra buvo atsakančia vieta šventos skrynios užlaikymui. Senesnėse ziniosė jį vadina "ohel mo'ed", (grazi šėtra), bet regist, kad tuojaus apsigyvenus Chanaane vietoje jos buvo pastatyta Silomė tam tikra troba (hekal). Po filistiniečių pergalėjimui, ne apie šitą trobą, kuri, regis, tasyk buvo sugriauta (slg. Jer. VII, 12 ir sek. XXVI, 6 ir sek.), ne apie tam tikrą šventą šėtrą nėra daugiau kalbos. Prie-

Par. 64. Šėtra.

šingai, Dovydui pernešant arką ant Siono, ji vėl buvo padėta tam tyčia pastatytoje atskiroje šėtroje (IIra Kar. kn. VI, 17). Šita šėtra Ioje Kar. kn. VIII, 4, klaidingai maišoma su t. vad. susirinkimo šėtra, apie kurią šnekama kun. Kod., bet nuo kurios ji reiskiai skiriasi knygoje Paral. I, XVI, 39 ir II, 1, 3, 4. Bet izraeliškam kultūriškam gyvenimui sparciai plėtojantis, tokia prasta prietaisa jau nepakinkino tautiškos puikybės reikalavimų, siekusių augščiau. Jau prie Dovydo kildavo mastis apie statymą esančiam šventoje skrynioje liaudies Dievui vėto jam šventnamio. Jau tuomet prie karališko rūmų buvo (Toliaus bus).

IŠ VISUR.

|| Studentų demonstracijos, kurias pagimdė žiaurus valdininkų pasielgimas su politiškaisiais prasizengėliais, nesiliauja Maskolijoje, apėmė jau visus miestus, kur tik yra augstesnės mokyklos. Suėmimai, bausmės iki šiol studentų nenugądina. Peterburge demonstracijos dalyvauja ir studentės augstesnių moksly moteterims instituto. Odesoj buvo smarkus susirėmimas policijos su studentais. Užmušta vienas studentas, sužeista sunkiai 3 studentės ir 7 policistai, suimta 235 studentai. Susirėmimai ne tik studentų nenuramina, bet juos dar labiau suerzina. Galima tikėtis, kad su studentais eis, išvien ir darbininkai. Jaigu tas atsitiks, caro sostas vėl braskėti pradės ir užgims vėl riaušės, kaip penki metai atgal.

|| Maskolijos valdžia gąsdina išvijimui iš Maskolijos studentus, dalyvaujančius dabar klusiosse riaušėse. Bet ką toji valdžia darys, jaigu kiti kraštai nepanorės-jos pavaldinių priimti, ir juos, kaip pridera, atgal Maskolijon sugrąžis, jaigu jiems pritrūks ištekliaus svietur gyventi? Ar toji valdžia išvysiems svetur užlaikymą parupis?

|| Ir Varšavos universiteto studentai, nors čia palengvinimais ir stependijoms sutraukta daugiausiai niekiausios vertės maskolijų, kėlė dėl atskyrimo nuo bažnyčios Tolstojaus, neprilankias valdžiai demonstracijas. Suėmė 70 studentų, bet paskui juos paleido. Bandė kelti demonstracijas ir studentai politiškos, bet žandarai ir policistai niekur jiems susirinkti ne-leido.

|| Varšavoj, general gubernatorius administratyviku būdu, tai yra, savo valia pradėjo krauti pabaudas ant lenkiškų laikraščių: laikraščiai "Kurjer Warszawski" uždėta pabauda 300 rubl. už straipsnį apie "Cholerio prietikus" ir 200 rubl. už straipsnį "Mires kūnas". Laikraštis "Goniec" turi mokėti 200 už patalpinimą Slonskio eilių. Laikraštis "Mlot" turi užmokėti 200 rubl. už patalpinimą laiško darbininkų Vulkar dirbtuvių ir filjetono. "Kurjer Poranny" laike vieno mėnesio nubaus-tas 200 rublių jau trečią kartą, už apsakymą perstatymo "Liaudies" teatre. Laikraštis "Nowa Gazeta" turi mokėti 300 rublių už patalpinimą prancūzo Casino laiško apie Maskolijos ir Prancūzijos mokyklas. Vieną tik savaitę bausmių rodosi perdaug.

|| Pas Maskolijos carą atsilankė atstovas Amerikos kapitalistų, inžinierius Hammond. Mat amerikoniškieji kapitalistai nori Maskolijoj inrengti javų krautuves, taipgi išvadziojimais vandens nevaisingus žemės plotus vaisingais padaryti.

|| Peterburge atsirado, naujas kuningaškio Ogniskio testaments. Peterbuge suėmė laikraštinką Gaidaburovą ir jo moterį, kuri užtikrinėjo, buk yra tikra kuningaškio Ogniskio dukė ir jai palaikai priguli. Ji teisme parodė taipgi testamentą. Kad daugiau iš Ogniskio turtų gauti palaikų, Gaidaburovai vogė svetimus vaikus.

|| Volyniaus gubernijoje išsiuntinėta katalikų kuningams pasirašyti pasizadėjimą, kad jie niekur, apart mokyklos, nemokys vaikų katalikų tikejimo nei pamatų lenkiškos kallos. Daugelis kuningų atsisakė po tokių pasizadėjimų pasirašyti.

|| Per paskutinius keturis metus Maskolijoj kariškieji, teismai pasitūnt ant kartynių 2843 žmones, o tame skaitly, kaip paskui pasirodė, nužudyta 1422 nekalti.

|| Po paskutinių rinkimų Anglijos parlamento mažai kuom skirias nuo paleistoj: Asquitho ministerija, taigi liberalai, draugė su ariais ir darbininkų atstovais turės 126 atstovus daugiau negu konservatyvai. Irinkta 272 konservatyvai, 217 liberalų, 73 arių nacionalistų, 11 neprigulinių nacionalistų ir 43 darbininkų atstovų.

Laik medžonės Windsorio parke, vienas iš medžių apykarė paleido šuvį ir jis prašė visi artai nuo karaliaus galvos, be mažo jo neužgavo.

Auščiausiam Vokietijos teisme Leipcige prasidėjo byla dviejų anglų: Franchio ir Braudino, sugriebtų šnipinėjančių Vokietijos atsigynimo paslaptis. Jie atkankė visas Vokietijos tvirtoves, buvo: Kiele, Brunshnettele, Cuxhavene, Helgolande, Westerlande, Sylte, Amrum, Norderney, Borkunu, Wangercog ir Blemen. Pas juos rado tvirtovių planus, su paženklinimu, kur yra pastatytos kanuolės. Byla atsibuvo prie atvirų durų, teisman leidžiama ir publika.

22 gruodžio dieną Leipcige, Vokietijoje, pasibaigė byla dviejų anglų: Franchio ir Braudono, sugriebtų beimant planą Bookono tvirtovės, todėl apskaitę šnipinėjančių Vokietijos atsigynimo paslaptis. Teismas rado abudu kaltais ir pasiuntė keturiems metams tvirtovės kalinėjimui.

Šveicarijos socialistas nuo savo valdžios pareikalavo panaikinimo mūto nuo mėsos ypač atgabenamos iš Argentinos, nes mėsos kainos Šveicarijoje labai pasikėlė. Valdžia sutiko reikalavimą perduoti tautos atstovams ir sumažinti mūtus nuo 25 frankų ant 10 frankų už 100 kyliogramų iš svietur Šveicarijone atgabenamos mėsos.

Portugalijoje rengiama nauja konstitucija. Teisdariai susidė iš vieno tik rumo iš 200 narių rinktų žmonių balsais. Tie tautos atstovai rinko Portugalijoje respublikos prezidentą penkiems metams.

Paryžiui atėjo dar nepatvirtinta žinia, buk itališkoji kariuomenė tapo išsodyta Tripolyje, Siaurinėje Afrikoje. Tripoli priguli Turkijai.

Brazilija pakvietė, organizavimui kariuomenės 20 vokiškų oficerų.

Vokietijoje išleistas naujos išradimas teisės. Sulyg naujų teisų: Vokietijos valdžia galės jau išduoti išradimus patentus panaikinti, jaigu jie ne Vokietijoje ir ne jos kolonijose naudojami ir dirbami.

Vokiškųjų daktarų centralizacijos komitetas rugsėjo mėnesį 1912 m. mano siūsti Amerikon vokiškuosius daktarus susipažinti su Amerikos gydymo metodais.

Chinų regentas (valdantis kraštą nemėčio cėsoriaus vardą), atsiskė sutverti, kaip tai tautos atstovai reikalavo, konstitucionališką ministeriją. Jis nesutinka jaipgi paleisti Dideją viešpatystės tarybą.

Chinose, paupiuose Jangtsiakiang baltus badas, o užstojus žiemai, baduolių padėjimas dar priklesnis tapo. Scimynos, kad gauti kiek pinigų nusipirkimui maisto, parduoda savo vaikus ir kaip sako, iki šiol parduota jau milijonai vaikų, daugiausiai mergaičių. Ant kelių visur pilna pasimirusių ir mirstančių žmonių.

Mexiko ambasadorius Washingtono gavo žinią nuo savo užsienį ministerio Creel apie didesni mušį kariuomenės su revoliucionieriais, buvusį aplinkinėse Guerrero. Buk revoliucionieriai tapo visiškai į dulkės sumušti, kas dar iš jų išliko, tuos gauda kareiviai. Kitur višame Mexike ramu. Gaila tik, kad ministerio Creel žinioms ne visi tiki, nes jis jau nekartą neteisingas žinias svetain leidio. Privatisko žinios paduoda, jog aplinkinėse Chihuahua buvęs patį kruvinas mušis kariuomenės, vedamos generolo Hernandez su revoliucionieriais, kurje privertė kariuomenę trauktiesi nuo mušio laiko miestam.

Berlyno priemiestis, Schkenburg įveda pas save ir savo lėšomis apsaugojimą darbininkų nuo bedarbės.

Sterijoje, mieste Bytoniny likosi atidengtas cėsoriaus Wil-

helmo paminklas, Prie atidengimo buvo ir dabartinis Vokietijos cėsorius. Laikė iškilnių jis užsimanė pats diriguoti orkestrą. Kasin, ar jis dar kada neužsimanys cirke juokdario rolę atlošti!

Syrioje, Azijatiškoje Turkijoje, sukilo mahometonisko tikėjimo beduinai. Sukilėliai užmušė daug turkiskų urėdninkų, išskerdė mažesnius turkiskų kareivių pulkėlius. Sukilimą pagimdė baudymas valdžios atimti nuo beduinių ginklus. Jie visu išnaikino išsčius juos nuginkluoti kareivius ir nuo jų atėmė 16 kanuolių.

Azijatiškoje Turkijoje sukilę beduinai, skaitliu 12,000, užpuolė miestą Maan ir po smarkiame mušiu ji paėmė ir viską išplėšė.

New Yorkan atkako graikiškas oficerias Simopulos, bet ji čia sulaukė. Pasirodė, kad jis savo tėvynę pašlavė drauge su keliais kitais sandraugaus milijonų frankų pinigų iš kuriuomenės kasos. Jis bus Graikijon sugrąžintas.

Sulyg paskutinio pranešimo Prancūzijos karo ministerijos, Prancūzijos kariuomenėje yra 14000 kareivių nemokančių rašyti nei skaityti.

Vengrija turi 21,280,817 gyv., tame yra 2,500,000 vokiečių. Apšvedimui pernai buvo 178,885, nevedusių moterų vaikų gimė 70,576.

Berlyne gaisrai per metus pridriba nuostolių ant 170,000 dol., Chicagoje, kur yra apie tiek jau gyventojų, nuostoliai siekia 7 milijonų dolarių. Amerikos miestuose, ant 10000 gyventojų per metus išpuola 40 gaisrų, Europos miestuose tik 8, Europoje gaisrų padaryti nuostoliai išpuola tik 33 centai ant gyventojų, Amerikoje gi 2/4 dol.

Anglijoj, anglių kasyklose Little Hulton Co. Baltone atsitiko dujų eksplozija, kuri sunaikino besikėlus prietaisus ir olas pripildė nuodingoms dujomis. Oloj dirbo 300 darbininkų. Iš jų tik vienas, vaikas išėjo iš olas. Paskui olon nusileido gelbėtojai ir išsė 7 darbininkus. Po eksplozijos oloj užgimė gaisras ir oloj pripildė smalkės. Kurie neuztroško nuo smalkių, tie sudegti turėjo. Iš 300 dirbusių oloj darbininkų išgelbėjo tik 10, daugiau išgelbėti nebuvo galima, nes eksplozija išgėdė olas, ir gelbėtojai negali toli prisigriebti.

Balton yra 15 mylių atstui nuo Manchestero, turi 200,000 gyventojų.

Peterburge, Isar laivų apkaustymų dirbtuvėse eksplodavo hidrogeno rezervoaras. Eksplozijos užmušta 4 darbininkai, o sužeista sunkiai 25.

Kamariškų salų pakrantėse prapuolė du vokiškėie garlaiviai, su kuriais nežinia, kas atsitiko. Vienas iš jų, gavęs žinią, jog kitas atsirado laik smarkios vėtros ant jurių su pagėduo sia mėsina išplaukė aną galbėti, bet ir pats uostan nesugrįžo. Ant jo buvo ir vokiškasis konsulis Tenrifoj.

Belgijoj, Ardennų kalnuose, netoli Malmedy rado aukso laukus; manoma, kad auksas yra ir Prancūzijoje.

Lapkričio 11 d. iš Esseno išlėkė leitenantas Lange balionu "Saar" ir prapuolė. Tik dabar žvejai Siaurinėse jūrose rado kūną prigręžto Langes. Su juom išlėkė drauge leitenantas Revovider ir Zimannerman. Kitų kūnų dar nerado, bet nėra abejonės, kad ir tie prigėrė.

Algiero pakrantėse paskendo su visais žmonėmis prancūziškas garlaivis "Jeanne Consul". Išsigelbėjo tik vienas žmogus.

Angliškas orlaivininkas Acil Grace, išlėkęs iš Dovero per Britišką kanalą į Belgiją ir paskui į Calais, Prancūzijoje, grįždamas atgal, su savo orlaiviu prazuvo. Kas su juom atsitiko, nežinia, jis norėjo pelyti dovaną paskirtą De Foresto, 20,000 dol.

Plaukiant iš Neapoliaus Hamburgan turbūt paskendo su

Taftas žaidžia šachmatais su Japonijos Mikado.

visais žmonėmis prancūziškas garlaivys "Savanna". Ant jo buvo 21 jureivis. Laivas paskirtas vieton neatėjo.

Svedijos pakrantėse, priešais Geste, paskendo gabenantis anglis svediškas garlaivis "Cedric". Prigėrė ir 12 ingulos žmonių, išsigelbėjo tik laivo kapitonas.

Newfoundlando pakrantėse siaučia vėtros, kokių nuo senai nebuvo. Nežinia dar, ar vėtros nepaskandino mažesnių laivų.

Pereitį savaitę atėjo žinia iš Port Lemon, San Salvadore, buk nuo žemės drebėjimo nūgrimsdo juresna salutė Ilopango. Dabar atėjo žinia, kad paskalas tas neteisingas, tyčia keno nors paleistas. San Salvadore pereitį savaitę niekur nebuvo smarkesnių žemės drebėjimų ir nei jokia sala į jūrės nenugrimzdo.

Uraganas siautė ant Kanariškųjų salų. Vienoj iš salų vardu Gomera padarė baisias pragaistis. Žuvę daug žmonių, sunaikinta daugybė namų.

Karolina salose Ponope, kurios priguli vokiečiams, sukilo vietiniai gyventojai. Ramintų maištą iš Tsingtau pasiūta vokiškas šarvotlaivis "Emden".

Paryžiui, jauna mergina, Marė Ferrier turėjo sužieduotį, kuris ją mėgdavo bučiuoti, o jai tie bučiavimai nusibodo. Todėl užsimanė sužieduotinį atpratinti. Ji, susitikusi sužieduotinį, į tarpą dantų įsidėjo spilką. Sužieduotinis olo bučiuoti ir, žinoma, susibadė sau lūpas. Marė vienok šposas dar blogiau pasibaigė: ji spilką prarijo. Reikėjo gabeniti ligonbutin, kur daktarai padarė operaciją ir spilką išėmė. Dabar jau mergina nesigėmina nuo sužieduotinio bučiavimų.

Prusuose, mieste Breslau, teismo kieme nukrito galvą merginai Valeriai Bunzit. Ji mat norėdama apsisėsti, o neturėdama vestuvės pinigų, užmušė gelezinkelio urėdninką Naiszą, kad galėtų į pinigus paimti. Teismas rado ją kalta ir miršim pasmerkė.

Vokietijoje, mieste Mannheim, atsiskyrusi nuo savo vyro moteris Zimmerman, pamačiusi atvažiuojant savo vyrą automobiliu, puolė po ratais. Ratai nu-laužė jai abidvi koji.

Anglijoj, mieste Wolhamstow ant gatvės likosi numylėtinio nužudytą gražiausią miesto merginą, Maggie Wolber. Ji užgraužė moterų konkurse gavo pirmutinę dovaną. Jos numylėtinis, kariuomenės paoficeris užpuolė ją ant gatvės ir perpjovė gerklę. Norėjo paskui ir pats nusizudyti, bet jam neleido, ji suareštavo.

Bremene suėmė moterį inžinieriaus. Ji savo gyvenime nuodino septynis asmenis, o tame savo tėvus, vyrą su savo vaikais. Turbut, toji moteris ne-normališką protą turėjo. Pavardės laikraščiai nepaduoda, nes inžinierius mieste tarp gyventojų turi nemaža godonę.

Lenkijoje, mieste Gnievszeve, laike jomarko vagilius patėmijo, jog viena moteris, parda-

vusi porą karvių, gautus pinigų užkūš į antį. Užsimanė tuos pinigus pagauti. Vagilius, matant tai moterį, nudavė sėrgaitį ir paklaustas, papasakojo, jog serga senai, tik dabar daktaras jam nurodė gerą vaistą, o tuom vaistu yra moteris pienas. Už pažindymą pametė tris rublius. Moteris sutiko, nes jai nesunkiu buvo tai padaryti, kadangi namieje paliko dviejų mėnesių vaiką. Vagilius, beįsėdamas, ištraukė iš užankio 103 rubl. ir pabėgo.

Užveizda stačiatikiškos dvasiškos seminarijos Cholme uždraudė auklėtinams lankyti Namystowskio orkestros koncertus. Tas uždraudimas auklėtinams nepatiko, todėl jie kitą dieną visai seminarijone neatėjo.

Tėvynės Mylėtojų Dr-stės Reikalai.

Visus raštus Tėv. Myl. Dr-jos reikalauose, kuopus ir pavienius ypatos malonės siūsti Dr-jos Lit. Kom. nariui ir redaktorui, J. Lauks, 2561 Union av., Chicago, Ill.

ATSAKYMAS P. SUKIUI IR T. M. D.

Einant ergeliams dėl kningelės "Socializmas ir darbininkškas klausimas", kurią T. M. D. išleido penki metai atgalios ir dabar p. Sirvydas pardavinėja; tai 49 num. "Lietuvos" p. Sukys klausia užmetinėdamas ir man buk as kaip tuoliaikinis draugijos kasininkas priėmęs už tas kningelės pinigus, o dabar viskuo yra, kur tie pinigai ir kiek egz. buvo atspausa.

Jausdamasi visai nekaltu tame dalyke, ir norėdamas būti liuo su nuo užmetinėjimui, kaip buvęs T. M. D. kasininkas ir teisingai savo priedermes išpildęs atsakau: Kiek tos kningelės egz. atspausa, as tikrai nežinau, nes gavęs nuo sekretoriaus paliepi-mą su pirminko parašu, užmokėdavau tik pinigus ir užsirašydavau taip: Rugsėjo mėnesį, ant rankos, pradedant darbą, pasiunčiau 60 dol., pabaigus visą darbą, Gruodžio mėnesį 1905 m. pabaigiau mokėti p. Sirvydui (nes jisai tą kningelę spaudino) 104 dolarius. Be to už ekspediciją, užmokėjau p. Sirvydui 5 dol. 78 centus. Tai visi pinigai, kaip as užmokėjau p. Sirvydui už tos kningelės atspaudimą. Nuo pono Sirvydo, kaip pirkėjas, už tas kningelės, nepriėmiau jokių pinigų ir kur jis tas kningelės gavo, as nežinau. Kiek egzempliorių atspausa, yra pas centro. sekretorių užrašyta kningelės, kurios eina per rankas ir dabartinis sekretorius jas turi, tad gali paaiškinti.

Bet nepamenu katram num. "Lietuvos" p. Sirvydas rašė, kad turįs kvitas kam užmokėjęs už kningas; tad kodėlgi T. M. D. komitetas nepadarė tvarkos ir reikalo neužbaigia, bet erzina žmones ir, kaip ant manęs taip, gal ir ant pono Sirvydo, neteisingai užsiuola; kas priėmė pinigus už kningelės, tegul draugijai sugrąžina. Čion tik dabartinio Cent. Komiteto kaltybė už betvarkę, kuri labai kenkia draugijai. Buvęs TMD. Kasierius...

J. Naujokas.

17-ta T. M. D. kuopa, So. Omaha, sausio 1 dieną 1911 m. stato ant scenos 4 veiksmų dramą "Pirmi Zingsniai", Franko svetainėje prie 20 ir S. gatvių. Svetainė atsidarys 2 val. po pietų. Vaidinimas prasidės 2:30 ir su įvairiais programan padėtais dalykais trauksis iki 12 val. nakties. Bus skraidomųjų krasi ir mergina ar moteris, ap-turėjusi daugiausiai laisvų, gaus gražią dovaną. Tikietas 25c. asmeniu.

Iš Chicagos Lietuvių Gyvenimo.

Gruodžio 25 d., Sv. Jurgio parap. svetainėje, "Birutė" Dr-ja pastatė trečią kartą Chicagoje ant scenos Miko Petrausko operetę "Birutė". Veikiančiomis ypatomis buvo tie patys asmenys, kaip ir pirmasis: Birutė — Horodeckaitė, tėvunas — Vaitiekūnas, broliai — Kasputis ir Duda, Keistutis — Vitkevičia, vaidila — Zacharavičia, Zundsteinas — Janušauskis, Lizdeika — Juska, Krivė — Ilgaudas ir kiti.

Lošimas, apskritai sakant, buvo ne geriau, net turbūt blogiau, šį kart. nusisekė už pereitį kartą. Lošėjai padarė keletą stambių klaidų veikime. Vitkevičia kaip pirmiausia nebuvo tikęs savo ir jo padėjėjų — karžygių išrodė visai ne kaip. Lošėjai, kuone visi, dėvėjo neatsakančius drabužius, ypač Keistutis ir Palangos tėvunas; vaidyla "zilbarzdė" buvo su juoda barzda, o krivė šį kartą barzdą visai nutyliu ir nesakau kaip su tuom viskuo yra, kur tie pinigai ir kiek egz. buvo atspausa.

Jausdamasi visai nekaltu tame dalyke, ir norėdamas būti liuo su nuo užmetinėjimui, kaip buvęs T. M. D. kasininkas ir teisingai savo priedermes išpildęs atsakau: Kiek tos kningelės egz. atspausa, as tikrai nežinau, nes gavęs nuo sekretoriaus paliepi-mą su pirminko parašu, užmokėdavau tik pinigus ir užsirašydavau taip: Rugsėjo mėnesį, ant rankos, pradedant darbą, pasiunčiau 60 dol., pabaigus visą darbą, Gruodžio mėnesį 1905 m. pabaigiau mokėti p. Sirvydui (nes jisai tą kningelę spaudino) 104 dolarius. Be to už ekspediciją, užmokėjau p. Sirvydui 5 dol. 78 centus. Tai visi pinigai, kaip as užmokėjau p. Sirvydui už tos kningelės atspaudimą. Nuo pono Sirvydo, kaip pirkėjas, už tas kningelės, nepriėmiau jokių pinigų ir kur jis tas kningelės gavo, as nežinau. Kiek egzempliorių atspausa, yra pas centro. sekretorių užrašyta kningelės, kurios eina per rankas ir dabartinis sekretorius jas turi, tad gali paaiškinti.

Bet nepamenu katram num. "Lietuvos" p. Sirvydas rašė, kad turįs kvitas kam užmokėjęs už kningas; tad kodėlgi T. M. D. komitetas nepadarė tvarkos ir reikalo neužbaigia, bet erzina žmones ir, kaip ant manęs taip, gal ir ant pono Sirvydo, neteisingai užsiuola; kas priėmė pinigus už kningelės, tegul draugijai sugrąžina. Čion tik dabartinio Cent. Komiteto kaltybė už betvarkę, kuri labai kenkia draugijai. Buvęs TMD. Kasierius...

J. Naujokas.

Nežlūrint visokių silpnųjų išlošėjų pusės, pati "Birutė", dalei savo žavinančios, išdidios muzikos, buvo, rodosi, tokia grožybė, kurią nei dar kitiekie dar-kytojų neįstengtų sugadinti. M. Petrauskas, dėlei "Birutės", lietuviams bus amžinai nemirtinu žmogumi. Nei giriant, nei perdedant reikia pasakyti, jog juo daugiau "Birutės" muzikos klausaisi, juo ji labiau patinka, ir juo labiau smenga širdin. Chorų giesmės, tokios kaip "Lietuvos Dievačiai", yra taip įspūdingomis, jog klausantis rodo-si, tartum, giesmė savos galybės nuneša dvasią į kokią stebėtiną mystišką praeitį, kur prieš akis stvoja Lietuvos žmonių ir dievų esybės.

Orkestra susidėjo iš 15 ypatų iš Philharmonia Orkestros, taigi muzikantai buvo geri. Vedėju buvo pats kompozitorius M. Petrauskas.

Tarpaktyje griežė "Lietuvišką Lasa", sudėstyta iš lietuviškų melodijų.

Nedėdienį, 18 d. gruodžio, Chicagoj bažnytinėje svetainėje ant West Side atsibuvo metinis susirinkimas "Lietuvos Ukiniško" Draugovės.

Tarp kitų reikalių, buvo įnešta suselpti streikuojančius Chicagos rubsiuvius. Inešimas priimtas draugų L. U. D., nusprendė paaukauti iš dr-jos lėšų \$10. ir parinkti aukų nuo susirinkusių narių. Aukų surinkta \$12.56; tai išvisu paaukauta streikuojantiems Chicagos rubsiuviams \$22.56. Piningai nusūsti centro valdybai streikuojančių rubsiuvių.

Tarpe narių minėtos draugijos streikuojanti rubsiuviai turi didelę užuojautą. Apie tai ne vien iš surinktų aukų galima spręsti, bet tą rodo ir tas, kad nutarta vienbalsiai nelaikyti savo tarpe neigėstingų elementų, kurie dirba arba dirbs dirbtuvėse, kur streikuoja darbininkai.

J. Bučinskas.

NUO MOTERŲ D-JOS "APSVIETA"

Chicago Lietuvių Moterų d-jos "Apšvietos" parengta randarby. paroda užsibaigė 10-tą d. gruodžio išlaimėjimu gražios pagalvėlės, kurią laimėjo Ponia Vaitiekūnė iš Chicagos. Apie parodos gerumą ir naudingumą spręsti as nemanau, nes tai padarė jau kiti. Nuo savės as tiek pasakysiu, jog jaigu lietuvaitės būtų atsisaukusios anksčiau su išdirbiniais, paroda būtų galėjęs būti daug geresnė. Taigi, reng-damos kitą parodą, žinosime kaip prie jos žengti, nes dabar daug pasimokinom. Vardan D-jos "Apšietos" išstariu širdingą ačiū visoms lietuvaitėms, kurios suprato vertę rengiamos parodos, nepalikio kurčios ant mūsų atsisaukimo, ir nesigailėjo prisiusti parodon savo gražių darbėlių, kas matomai, ant žiūrėtojų padarė malonų įspūdį.

Mūsų garbi tautietė ir artistė p-lė T. Andruševičaitė parodoje savo darbų neišstato, dėlto, kad paroda buvo rengiama ne artistų, tik paprastų moterų; p. T. A., nors galėjo paimt viršų, bet, matyt, to padaryt ne-norėjo, todėl ir savo darbų neišstato. Bet ji nemažai prisidėjo savo triūsų prie rengiamos parodos, už ką jai išstariu širdingą ačiū.

Parodą atkankė apie 350 asme-nų tarpe ty ir keli desetkai sve-timtaučiai gerėjosi labiausia lietuviųčių audimais, kurių buvo gana daug ir labai gražių. D-ja už geriausias išdirbi-nias paskyrė 4-rias dovanas Ekspertus užkvietė dovanų paskyrimui: p-lė T. Andruševičaitė, poną Jurgelionienę ir poną J. Šileiką. Ekspertų nuomones matyt, nesutiko, nes tik po ilgų ginčų dovanos tapo paskirtos šiaip: 1-ra dovana Katarinai Bujojakeitė už audimą antlo-dės, 2-ra Lucijai Stulpinaitė už audimą abrusų, 3-čia Petronėlei Budriunaitė, iš E. St. Louis už siuvinis pagalvėlių, 4-ta K. Katkevičienė už mezginį šaliką.

Gerbiameiems sprendėjams d-ja išstariu širdingą ačiū už patarnavimą.

P-lė T. Andruševičaitė paskyrė nuo savės dovaną Ponia Onai Kulienė už gražiai išsiūtą pagalvėlę, Ponia M. Olševskienė p-lė Onai Jasinskiutei už gražiai išsiūtą staltiesę ir pagalvėlę. Ponas A. Olševskis paskyrė nuo savės 5 dovanas: 1-ra

Lietuvaitėi už baltą siuvinį marškinų ir kadoris; kningų už 10 dol.; 2-ra — K. Katkevičienė už išsiuvinėtą staltiesę ir megstą šaliką, kningų už 10 dol.; 3-čia — M. Martinaitienė už siūtą staltiesę; kningų už 5 dol.; 4-ta — Agotai Kaminskienei už siuvinį poduškelės vilnoniais siu-lais, kningų už 3 dol.; 5-ta — J. Ječiutei už puikiai padirbtą bi-junų žiedą; "Lietuva" istisiems metams. Taigpi nupirko keletą gražių išdirbinėlių.

P. J. M. Tananevičiaus taigpi paskyrė 5-kias dovanas: 1-ra — K. Katkevičienė už šilkinę kadorą ir siuvinį ant stalielio; kningų už 8 dol. ir "Kataliką" istisiems me-tams; 2-ra P. Moskieniė už siuvinį pagalvėlės ir staltiesės; kningų už 6 dol.; 3-čia — S. Varasauskaitė už du siuvinius pagalvėlių; kningų už 5 dol.; 4-ta P. Budrunienė iš E. St. Louis už išsiuvinimą rožių; kningų už 3 dol.; 5-ta M. Latvaitienė už plačią juostą — istisiems metams "Kataliką". Ponas Tananevičia nupirko daug gražiausių išdirbi-nių. Lai buna garbė ir padėka p-ni A. Olševskui ir p-nui J. M. Tananevičiui už suteiktas do-vanas kningoms, kas, be abejonės, atneš lietuvaitėms dvigubą naudą, vieną, reikia tikėtis, kad tos dovanos pritrauks jas prie darbo, o antrą — pripras jos prie skaitymo, iš ko jos galės apsi-siūsti. Bet kurgi mūsų dvasiškia? Kurki kiti mūsų tautos pakelėjai? Argi ištikro jie mano, kad pakėlimui mūsų tautos mo-terų pakėlimas nereikalingas? Gerbiame lietuvaitės! moterų d-ja "Apšvieta" širdingai meldžia Jus visas be skirtumo toliau dirbti lavintis ir rengtis savo darbais prie kitos parodos, kurią vėl parengs ta pati d-ja už metų. Taigi, turėdamos užtektinai lai-ko iki busimai parodai, stengik-mės visos prie jos prisirengti kuogeriausiai. Išdirbinius atvež-us iš Lietuvos taigpi nenumes-kime, bet palaikykim jų kuo-daugiausia sekančiai parodai, o tas atkreipia ant mūsų akis sve-timtaučius.

Pranešu lietuvaitėms praėjusioj parodoj už savo išdirbinius laimėjusioms dovanas, jog sekančioj parodoj už tuos pačius dar-bus dovanos nebus dalinamos, bet išstatyti neperdaug nunešio-tus bus galima. Taigpi Moterų dr-ja "Apšvie-ta" žada ir šią žiemą parengti moterims reikalingą rankų dar-bų mokyklėlę. Todėl lietuvaitės nepraleiskit šitos puikos pro-gos, rašykites kuoskaitytingiausiai į minėtą dr-ja, nes mokyklos ge-rumas priklauso nuo jus pačių; juo didesnis skaitlius lankys mo-kyklą, juo ji bus geresnė. Besi-mokimui pasirūpinsime gerą vietą ir mokytoją, kas, beabejo-nės, atneš mums didelę naudą. Norinčios pasinaudot iš šitos progos malonės atsilankyti į mi-nėtos dr-jos susirinkimus, kurie atsibuna kiekvieno mėnesio pir-mą nedėdienį 3-čią valandą po pietų Fellowship, prysakinę sve-tainę 831 — 33 Place. "Apšvietos" d-jos pirm. K. K.

KODEL "KATALIKAS" KOVOS NORI?

Turintis keturis tikėtus, išlai-mėjimui J. M. Tananevičiaus lei-džiamų 7 lioty, kurių traukimas turėjo, buti 10 sausio, 1909 me-nuose, kadangi jau nuo to dienos praėjo du metai ir trauki-mo tikietų nebuvo, per "Lietuvos" No. 50 apraše tos lioterijos historiją ir pareikalavo kad p. J. M. Tananevičia sugrą-zintų pinigus, jaigu savo pažadė-tų lioty ant lioterijos nelėdo, arba tegul juos leidžia.

J. M. Tananevičia, "Lietuvos" No. 51 ir "Katalikė", atsakė, kad surinkti už tikietus pinigai ta-po perduoti kn. džiakonui Kraw-czunui ir kad traukimas lioteri-jos bus tikėtai 8 sausio, 1911 m., ir savo atsakyma užbaigė šiais žodžiais:

"Ar gi dabar neaiškus visas tas reikalas? Kam "Lietuva" spaus-dina tokius šmeizimus, pirmiau neistūrys to viso reikalo? Pasi-rododo, kad nėra kas kitas, kaip tik aiškus pasiliginimas, kad kuom nors užkenkus savo arti-miems. Gal "Lietuva" nori "Ka-taliko" leidėją išaukti kovon, tatau galima mielai apsiimti."

Ar ne juokingai išrodo? Kas rengė lioteriją, kas pirkio tikie-tus ir nesulaukęs lioterijos trau-kimo, pareikalavo pinigų sugrą-žinimo už pirktus tikietus, o Tananevičia už tai kaltina "Lie-tuvą" ir net į kovą ją kviečia

Kas "Lietuvai" galvoj, kad Tananevičia pažadėjo išleisti ant lioterijos 7 liotus 10 sausio, 1909 m. ir iki šiol jų neišleido? Jis gali ir visai jų neiešti, tas "Lietuvai" skriaudos nedaro, "Lietuva" už tai nepyks ir dėl Tananevičiaus liotų nereikalauja su juo kovoti. Čia visai ne "Lietuvos" reikalas, ir bereikalingai Tananevičia ja kovon kviečia.

Vienok Tananevičia, kaip leidėjas "Kataliko", turėtų tiek suprasti, kad žmonės, pirke nuo jo tikėtus išlaimejimui liotų 10 sausio 1909 m. ir iki šiol to laimėjimo, nei kitokio paaiškinimo nesulaukę, turėjo tiesą per jėb laikraštį pareikalauti išaiškinimo, arba pinigų sugrąžinimo.

Tananevičia bara "Lietuvą" už patalpinių atsisaukimo, neištyrus reikalo. Reikalas aiškus. Rašėjas to atsisaukimo parodė keturis tikėtus, kurie patys už save kalba, kad traukimas lioterijos bus 10 sausio 1909 m. ir užtikrinimo mus, kad to traukimo iki šiol nebūvo. Ar ka Tananevičia su savo pažadėtais tikėtai padarė, jokio paaiškinimo niekur nebuvo davęs. Tai dalykas gana aiškus.

Tananevičia, už patalpinių tikėty pirkejo atsisaukimo neturėtų pykti, bet turėtų būti "Lietuvai" dėkingu, nes jį perskaitęs, tuojau paspyrė lioterijai traukimo dieną 8 sausio 1911 m., o kitą gal būtų dar ilgiau tas dalykas užsitęsęs ir tikėty pirkejai būtų turėję progą skųsti ir gal būtų nemalonesnė "kova". Dabargi tikėty pirkejai galės susirinkti ant pagarsintos laimėjimo dienos, kam laimė klosis, išlaimės liotus, ir tjom visa nereikalinga kova pasibaigs. A. O.

VIETINĖS ŽINIOS.

DIDELIS GAISRAS STOKJARDUOSE.

24 žmonės užmušti — jų tarpe gaisrininkų perdėtinis Horan. 22 gruodžio, anksti rytą, 4 val., Chicago stokjarduose kilo gaisras. Stokjardų gaisrai vištomet yra baisūs; visokie riebumai dega smarkiai ir sunku juos gesinti, amonija ir kitoki sprogstanti medžiaga dar padidina gaisro baisumą. Šitas gaisras paėmė 24 žmogius aukas. Suvažėję gaisrininkai visomis pajėgomis gesino didelius liepsnojančius namus. Po valandai degimo šitie namai išrodė jau labai išsipūtę. Umai pasigirdo didžiausias sprogimas, visi namai sugriuvo, o po jų griuvėsiais tapo palaidoti žmonės. Sprogimas atsitikė dėl inkautisio vidury oro.

Iš po griuvėsių visą dieną atkasėjo lavonus. Atkasta tik vienas gyvas žmogus, J. Mackey, gaisrininkų perdėtinis chauffeuras. Jis liko vienatinis artimiausias baises nelaimės liudytojas. Papasakojo, kad gaisrininkų perdėtinis Horan drąsiai emėsi su ugnimi, nedabodamas savo gyvybę, tik persigėdėdamas kitus, kad sugautų. Didelė namų siena plyšusi taip, tarytum ji būtų buvusi ne akmeninė, bet popierinė.

Tarp pražuvusių gaisrininkų yra jauni ir pagyvenusius vedu-

PHOTOGRAPH BY AMERICAN PRESS ASSOCIATION

Chicago stokjardų gaisro vaizdai.

sių žmonių. Gaisrininkų našlėms ir vaikams griaudulingos patapo šv. Kalėdos. Chicago labdarinigi žmonės tuoj sumetė arti šimto tūkstančių dolerių gaisrininkų našlėms ir našlaičiams. Iš visos Amerikos pasipylė apgailestaujančios telegramos, o taipgi ir aukos.

Stokjarduose kasmet atsitinka dideli gaisrai. Štai kokie didesni gaisrai atsitiko stokjarduose už keletą pereinusių metų:

1905 m., 15 sausio degė Schwarzschild & Sulzberger mėsos sandėliai; degė šešias dienas.

1907 m., 5 gegužės, degė Schwarzschild & Sulzberger skrynių faktoria. Nuostolių \$500.000.

1908 m., 2 gegužės degė stokjardų namai ant 39-tos ir Iron gatvių; septyni žmonės užmušti; nuostolių \$500.000.

1908 m., 24 gegužės degė National Box factory ant 38 gatv. ir Center ave. Nuostolių 150.000 dolerių.

1908 m., 6 rugsėjo degė Armour & Co. sandėliai; septyni gaisrininkai sužeisti; nuostolių \$500.000.

1909 m., 6 sausio degė Darling & Co. namai ant 42 gatv. ir Ashland ave.; du gaisrininkai sužeisti; nuostolių \$500.000.

1909 m., 27 vasario degė

Swift & Co. butterino dirbtuvės; nuostolių \$150.000.

1909 m., 11 spalio degė Armour & Co. dirbtuvės ant 44 gatv. ir Packers ave., nuostolių 17.000 dolerių.

1910 m., 10 liepos degė Union Stokjardų maisto sandėliai ant 43 ir Peoria gatvių; nuostolių \$100.000.

Dabartinio gaisro nuostoliai siekia vieno milijono dolerių.

Prie dabartinio gaisro apsirėisė, kad miesto vandentruviai neturi pakaktino spaudimo. Smarkiausiai paleistas vanduo neįsimaugė augščiau šešto gyvenimo. Sakoma, kad jaigu vandentruviai būtų turėję pakaktinai spėkos, gaisras būtų galimai buvęs tuojau užgesintai, dabargi gaisras nebuvo apmalsintas per ištisas dvi dienas.

AUKOS.

Aukos Chicago streikininkų naudai: nuo Draugystės "Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino" ant Town of Lake No. 1. Gauta \$10.00. Nuo "Palaimintos Lietuvos" \$10.00. Peningus gavome. Už aukas tariam acių.

Steikierių Komitetas.

JUOKELIAI.

Rašytojas, J. Williams neseniai parašė knygą apie vedusių gyvenimą. Viena jo pažystama, sutikusi jį paklausti:

"Apie ką gi kalba jūsų nauja knygą, pone Williams?"

"Ji bando pasakyti teisybę apie vedusių gyvenimą."

"O brangus! man taip jau inkirėjo skaityti kningas su nesmagiais aprašymais!"

"Bet šioj knigoj nėra nesmagių aprašymų."

"Gera, bet tada, kaip gi gali būti joje teisybė?"

Jis. — Ar tamsta gavai mano eiles ant šventių? Jos gi tamsitai patiko.

Ji. — O taip, tai labai malonu. Aš ant šitų šventių gavau lygiai penkius tuizinus eilių.

APIE KALENDORIUS.

Du paskutiniū metu, 1909 ir 1910 "Lietuva" išleido du kalendorius, viena sieninį, antrą knygutės formoje, ir juos dovanojo "Lietuvos" skaitytojams. Iš praktikos tų dviejų metų pasirodė, kad žmonės apibrangino tikrai sieninį kalendorių, o kalendorių knygutės formoje priėmė su neroru. Todėl "Lietuvos" išleis-

vė šiemet 1911 metams išleido tik vieną sieninį kalendorių, bet už tai dvigubai didesnio formato ir visiems "Lietuvos" skaitytojams išsiuntinėjo jį dovanų.

APGARSINIMAI.

VAISTO GERUMAS.

Žmogaus sveikata yra brangybė, kurią verta saugoti. Mūsų pareiga rūpintis ja ir, jaigu ligą insigauna, ieškoti geriausio vaisto. Gero norinti patarimai gali būti gauti nuo visų draugų ir kaimynų. Tegul bus mums teista pridurti vieną. Išrinkti ligos priežastį ir parinkti vaistą, padarytą iš geriausių ingredientų švariausioje laboratorijoje. Esanti nesveikiems virinimo organams, jus turite vieną tik parinkimą, tai yra, Trinerio American Eli-xirą iš kartaus vynu, kurs išpildo augščiau minėtus reikalavimus. Vartokite jį tuojau, kai tik sumąžėja jūsų apetitas, kada jus jaučiatės invargę, turite užkietėjimą, galvos skaudėjimą, nerviškumą, nemigą, rėmenį, diegulus ar reumatiškus skaudėjimus. Gausite vaistų suukrovos. Jos. Triper, 1333 — 1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill. Pulkis sieninį kalendorius duodamas, gavus 10c. už persiuntimą.

Draugijų Reikalai.

LIETUVIŲ JAUNIMO RATELIS. Žinomas gerai mūsų scenos mylėtojas, kaip viena iš geriausių mūsų teatrališkų spektaklių stato scenoje "Užburta Kunigaikštis". III veiksmo komediją vedė 8 d. 1911 m. 7:30 v. v. Hull House Theatre, kamp. Polk ir Halsted gatvių. Tikietai 50c, 35c, ir 25c. Tikietai gaunami pas ilgądą ir Garmy, 1613 S. Halsted st., pas K. Strzynecki, 4602 S. Ashland ave. ir "Lietuvos" bei "Kataliko" ofisose.

Viso šio vakaro pelną Liet. Jaun. R. skiria "Aušros" naudai, t. y. apvieštos ir mokslo reikalams. Kiekvienas, kuris atsilankys į šitą vakarą apat smagus ir linksmo laiko praleidimo bei pasimokymo, kuri kas ten gaus dar užtikrinimą, kad tikietas centais sušlepa trokštančius mokslo ir apvietimo lietuvių, kurie, budami neturtingais, visap skursta, o net ir badauja, kad tik apviešitume, kad tik ką išmokys. Pasitikime, jog į šitą vakarą atsilankys ysi prakilnesni lietuviai.

DIDELIS BALIUS. Parengtas susilavinusių lietuvių draugystės, Nedėlio, 1 sausio, (January), 1911 m., K. Laudanskio svetainėje, 3119 So. Morgan st., netoli 31-mos gat. Pradžią 4 val. vak. Tikietas 15c. porai. Visas pelnas eina lietuvių lietuviškos svetainės Chicagoje.

Šitas balius bus vienas iš puikiausių ir kiekvienas, kuris atsilankys, liks pilnai užgandintu, nes geras muzikės griez visokius lietuviškus ir amerikoniškus šokių ir tokių klampių bus puiki progą smagiai praleisti Naujų Metų vakarą. Nuostoliai kiekviena visus lietuvių ir lietuviškas atsilankyti.

TAUTISKAS BALIUS. rengiamas naujai susivienijusių draugystės D. L. K. Vytauto Nr. 2, 8 d. sausio (Jan.), 1911 m. Cypilko, kampas 117 pl. ir Indiana ave., Kensington, Ill. Pradžios nuo 3 val. po piet. Prieš balių bus prakilios deklamacijos ir dainos. Tikietas 25 cental. Užkvielia. Komitetas.

TEVYNES MYLĖTOJŲ DR-ŠTĖS CENTRO VALDYBOS ANTRASIS: Pirmininkas: Jonas V. Liutkauskas, 120 Grand st., Brooklyn, N. Y. vice-Pirmininkas: Pr. Butkus, 3252 So. Halsted st., Chicago, Ill. Rastininkas: Jonas Dagis, 3252 So. Halsted st., Chicago, Ill. lėdininkas: A. J. Povilaitis, 804 Bank st., Waterbury, Conn. Knygys: J. Simanavičius, 331 Barnes st., Plymouth, Pa. Literatūris Komitetas: J. Gabrys, 11 rue Sommerard Paris, France. V. S. Jokubynas, 3153 Wallace st., Chicago, Ill. J. Laukis, 2561 Union ave., Chicago, Ill.

TEME. Žirgvalkių paskolos ir Budavojimo Dr-ve atidaro 3-čią seriją 18 Sausio, 1911, L. Azuko svetainėje, 3301 Auburn Ave. Susirinkimai atsilieka kas ketvirtą vakarą 8 val. Meliatame atsilankyti visus de skyriaus jaunus ir senus. Moteris ir merginas, ir pradėti mokėti išgalėdami, o pamatysit kad į trumpą laiką sužydysit sau kelis centus nieko neatjaušdami.

Su godone, Direkcija.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo pačios, kuri paliko mane 3 d. gruodžio, 1909 m. Jos vardas Magdalena Judeikienė po tėvų, žemgailės, Girdėjos, kad yra mirus, dėlto meldsiu kad kas iš pažįstamų arba giminių duotų man žinią. Jai nebus nieko bėdos nei vargo. O jaigu negausiu žinios trumpam laike, tai vis tiek kitą vesiu. paskui tegul nepyksta nei ji, nei jos giminė. Adresas: Kazimieras Judeikis, 218 River st., Pittston, Pa.

Pajieškau savo sesers Julijonos Jucutės ir dėdės Dominiko Grigo, pas kurį ji šimet atvažiavo Amerikon į Minnesotą valstiją, bet nežinau jų tikro adreso. Iš Lietuvos rašinėja abu Kauno gub. Šiaulių pav. Šaukėnų parap. Jie patys, ar kas kitas malonės suteikti man jų adresą, už ką busiu dėkingas: Antanas Jucas, 1416 Wentworth ave., Chicago, Heights, Ill.

Pajieškau savo švogerio Prano Rutkausko, Suvalkų gub. Kalvarijos pav. Nadnamensko gmino. Dvubio kaimo. Turitu reikala. Meldsiu atsiliepti šiuo adresu: Juozas Ašukevičius, 113 Tilton st., Philadelphia, Pa.

Pajieškau savo dviejų draugų. Selestina Dabny ir Bronislova Vaicekauskos, abudu Kauno gub. Šiaulių pav. Sėdišvos parap. Veriškių kaimo. Jie patys ar kas kitas teiksis pranešti šiuo adresu: P. Skačkauskas, 212 Warner ave., Dayton, Ohio

Pajieškau savo brolio Jono Gudaičio. Jis paeina iš Kauno gub. Raseinių pav. Viduklės parap. Gyveno New Yorke. Aš esu jo tikras brolis, Izidorius Gudaitis: John Goodman, P. O. Box 202, Mesa, Arizona.

Aš Marijona Kizūtė po vyrų Karvelienė pajieškau savo dėdės Jono Krakapaviciaus, Suvalkų gub. Mariampolės pav. Michalinės dvarto: apie 20 metų Ameriko. Jis patis ar kas kitas malonėkiti duoti žinią šiuo adresu: Wm. Karvelis, P. O., Ladd, Ill.

Pajieškau savo draugų Baltraus Sakalausko, Misiuno ir Jono Matulaviciaus. Jie visi trys iš Suvalkų gub. Mariampolės pav. Pagrimančio gm. Prasu duoti žinią šiuo adresu: Ant Kapocius, 1932 Penn ave., Warren, Pa.

Reikalavimai.

Reikalavimų jauno vaikiną apie 16 ar 17 metų amžiaus mokanti gerai lietuviškai ir Angliškai kalbas mokytus dirbti aptiekioje, darbas gerai vaikiniui yra ant visados. Kreipkitės šiuo adresu: Anton Bielauskas, 1416 — 49 ave., Grant Works, Ill.

Reikalavimai penki pardavėjai į sauš tavorų departamentą. Darbas nuolatinis, alga gera. Klein Bros. Halsted & Canalport ave., Chicago, Ill.

Ant Pardavimo.

Ant pardavimo, didelis namas net ant 12 lotu. Aрендos į mėnesį atneša \$120.00 tame name yra šlokie biiznis: didelė karčiama, puiki didelė salė, ir šilpa du štorai. Labai puikioji vietoje lietuviams apgyventoj, ir ant svarbios gatvės. Parsiduoda ant lengvo išmokėjimo tik reik iš kaimo ineiti \$3,000.00, o kitus išmokėsitė ratomis; atvažiokit pasizūrėti: Ferdinand Ketel, 3517-19 Cedar st., Indiana Harbor, Ind.

Parsiduoda senai inkurta pieno ir marmozų krantuve, prie to dar kieta rdu veimais. Lietuvių apgyventa aplinkė. Vienas blokas nuo bažnyčios ir mokyklos. Parsiduoda dėl senatvės. Adresas: 2240 W. 23 place, Chicago, Ill.

Parsiduoda naminiai rakandai, etvonal, gazonas, pečius ir kiti dalykai. Perkantiems antsyk pigiai bus paduota. Miss Jones, 3435 Emerald ave. Chicago.

Parsiduoda geras kampinis salimnas. Randasi pusė bloko nuo Pullmanu kary dirbtuvių. Daro gėrą blanz Lenkal, lietuvių ir rusų nuolatina lankytojai. Grot, parduodant bus paduota už žemą kainą. Pardavimo sąlygos geros. Kreipkitės: J. Ellis, Pullman, Ill. Telefonas W. Pullman 565.

Bučiurus noriu gauti darbių prie bučurnės arba prie grostnės esu išdirbęs tris metus ir galiu gauti palidijimą nuo 10 pmo, kur dirbau, sušneku gerai Angliškai, lenkiškai ir vengriškai; esu pripratęs prie visokių žmonių. Reikalananti gero bučeio arba taip businessmano malonėkiti parasyti laika šiuo adresu: F. A. Burks, 1027 — 8th st., Waukegan Ill.

KAIP PRADETI NA JUS M T IS.

Kiekvienas iš mūsų paprastai turi viltį sulaukti geresnių laikų šviesesnės ateities. Bet jaigu kas išnetyčių užklaustų ko mes norime, tai atsakymą nelengva būtų duoti. Dauguma mūsų gyvena be jokio tikslo, be jokio aiškiai apibrėžto plano, ir pertal eina gyvenimo keliu, nežinodamas, kur eina. Toks žmogaus gyvenimas yra klaidingas. Kiekvienas privalo turėti aiškiai apibrėžtą tikslą, ir stengtis tą tikslą siekti. Atsakančiausias laikas pastatmui sau tikslo yra Nauji Metai. Todėl, pradėdami Naujus Metus reikią nuodugniai apsvaryti, kas yra mūsų reikalingiausias, ir potam pasirūpinti tuo reikalus atlikti.

Vienas reikalingiausių žmogaus gyvenimo dalykų yra jo namas. Be namo joks žmogus apsieiti negali, ir joje tai matomu dalyku yra, jog yra būdas skolinti namus per visą amžių, ir mokėti taip brangias palukas, kokias daugumas išmoka — taip va finansių randa. — Jaigu esi neturtingas ir negali nusipirkti sau putokus namus, tai pirc tokius, kokius išgalai nupirkti. Bet gyvenk namas.

Kiekvienas, kuris pastatys sau užtikslą nusipirkti sau namus tais Naujais Metais, tegul ateina į mūsų banką, o nors jis neturi tiek pinigų kiek reikią mokėti už namą, tai taip pasirūpinsim atieiti jam pagalbon. — surasti apsakanti namą ir atrasti būdą sulgy kurio jis galės tą namą užpirkti ir išmokėti, ne apsunkindamas save, nesikrausdamas savo belmynos, bet priešingai, traukdamas naują iš mūsų parduoto namo, ir savo pinigų, kuriuos į jį įdės. Kaip jau visi žinote, mes turime šimtus visokių namų, nuo pigiausių iki brangiausių kainos. Todėl, neaukiant ilgesio, ateiti į mūsų banką šituos dalykus apsnėkti.

A. Olszewski
3252 S. Halsted St.

NAUJI SKAITYMELIAI.

Vaikams gražios su spalvuotais piešiniais-paveikslais knygeles.

I. Gražūs paveikslėliai, bet dar gražesni aprašymėliai 10c.
II. Kas atsitiko kiaučių namuose. Kaina 10c.
III. Kiek daiktelių įvairių — tiek eilučių įdomių! Kaina 10c.
IV. Nesigailėsi, vaikelai, perskaitę šitą knygelę! 10c.
V. Sveiki gyvi! 10c.
VI. Dėdės Tomo Trobelė. 15c.
VII. Kiek čia įvairių žvėrių ir naminių gyvulių! Kaina 15c.
VIII. Pelenė. 15c.
IX. Robinzonas. 15c.
X. Raudonojoji kepuraitė. 15c.
XI. Gul' šiandieną jau ant sienos! Kaina 20c.

Imant kartu visas 11 vaikų knygių, nuleidžiama 25%, arba visos už \$1.10

A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

JURGIS IR BALTRUS ANTRU SYK PERKA AITVARĄ.

TAI MATAI, JURGI, KAIP MUS PRIGAVO. ATSIUNTĖ LENTOS GALĄ UŽ \$10.00 KĄ DARYSIM?

KĄ DARYSIM? JAM GALVA SUSKALDYSIM! BET LYG JI KUR RASI? GAL JO VISAI NĖRA!

KASŽIN KĄ JIS ČIA, JURGI, ATNEŠĖ? GREITAI PAŽIURĖK, GAL TIK DABAR AITVARAS ATĖJO?

DIANKS, MISTER MAIL!

FAUST TEISINGIAUSIAS MAGIKAS ŠVIETE. PILSEN, STATION, CHICAGO, ILL.

TVARDOVSKI IR VISI KITI, NEVA DIDŽIAUSI MAGIKAI, YRA PRIGAVĖJAI LUPANČIAIS NUO LIETUVIŲ KRUVINUS CENTUS. JIE NIEKO NEŽINO IR VIETON AITVARŲ SIUNČIA LENTGALIUS. JIEMS, BROLIAI, NETIKĖKIT. VIENATINIŲ TEISINGŲ MAGIKŲ YRA RAGANIUS FAUST. JIS SIUNČIA TĄ, KĄ GARSINA. PIRKI, O PERSITIKRINSI. JIS PARDUODA TĄ, KO NIEKAS KITS NEGALI. SIŪSK PINIGUS IŠ AUGŠTO. NAUDINGIAUSI STEBUKLAI SEKANTI:

- 1) AITVARAS NEŠANTIS KASNĖDĖLIA PO \$25, TIK - \$5.
- 2) AITVARAS NEŠANTIS KASNĖDĖLIA PO \$50 - \$10.
- 3) AITVARAS NEŠANTIS KASDIEN PO \$25 - \$25.
- 4) PAPERČIO ŽIEDAS, TIKTAI PAS MANE UŽ \$10.
- 5) SUORŽĖJANTIS PINIGAS, VISIEM NAUDINGAS - \$5.
- 6) MELĖS LAŠAI, LABAI DIDELIS STEBUKLAS - \$10.

IR DAUGYBĖS KITOKIŲ STEBUKLŲ, KOKIŲ TIK KAM REIKIA. AŠ NEESMIU KOKS ŽYDAS, ARBA KOKS TVARDOVSKI, KURIO VISAI NĖRA, IR TODEL NEPRIGAUŠIU. AŠ NEI VIENĄ VIENGENTĮ LIETUVI NENUSKRIAUDŽIAU. JEI NETIKI, TAI PERSITIKRINK.

KAIP JIS, JURGI, GALĖJO ŽINOT MŪS ADRESĄ? KASŽIN, AR IR JIS NE TOKS JAU APTAVIKAS?

KAS JIS BUT DO RAGANIUS, KAD NEŽINOTŲ KAM REIKIA AITVARO? MAN RODOS JOG ŠITAS TIKRAI TEISINGAS

Kur gauti "Lietuvą"

Galima gauti kiekvieną savaitę "Lietuvą" už 6c. pas šiuos agentus:

BROOKLYN, N. Y.
E. Fromes, 73 Grand Street
Ant. Jankauskas, 65 Hudson Ave.
Jan Milewski, 87 Grand St.

BALTIMORE, MD.
John Louis, 657 W. Baltimore St.
J. Zebrauskas, 112 N. Green St.

CHICAGO, ILL.
P. M. Kaitis, 1007 N. Ashland Av.
M. J. Tanaševič, 670 W. 18th St.
Mike Valaskas, 345 Kensington Ave.

ELIZABETH, N. J.
D. Bokšus, 211 First St.
P. Mikolajus, 123 Magnolia Ave.

JERSEY CITY, N. J.
Ant. Reklaitis, 234 Wayne St.

Lawrence, Mass.
A. Ramanauskas, 101 Oak Street

Montello, Mass.
B. P. Mierkalis, 35 Arthur St.

New Haven, Conn.
J. J. Vaitkevicius, 227 Chapel St.

PATERSON, N. J.
Atkins Bros., 273 River St.

Philadelphia, Pa.
M. A. Ignatius, 1028 So. 2nd Street

Portland, Oreg.
John Brown, News Co.

ROCHESTER, N. Y.
Kazys Dapilis, 150 Joseph Ave.

SEATTLE, WASH.
International News Agency,
102 Washington St.

Worcester, Mass.
M. Paltanavicius, 15 Milbury Street.
J. Kalakauskas, 66 Milbury St.

**"LIETUVOS" KELIAUJAN-
TIEJI AGENTAI**
Simonas Kvietkauskas,
Juozas Štikas,
Kazys Šeštokas.

"Lietuvos" Agentai
Pas šiuos metus agentus galima už-
sisakyti "Lietuvą" metams ar ant
pusių metų ir užsimokėti.

Baltimore, Md.
L. Gavius, 1834 N. Castle Street.
Vladas Zelvis, 603 So. Pacs St.

Brooklyn, N. Y.
J. Ambrosius, 120 Grand St.
A. Leontauskas, 298 South 1st St.
J. Liutkauskas, 124 Grand St.

Chicago, Ill.
J. I. Bagdasian, 2334 S. Oakley Ave.
Ad. Gimbutas, 2036 Union Ave.
Jonas Ignatius, 1613 So. Halsted St.
Jonas Janušas, 1508 S. Canal St.
Zen. Jucevicius, 118 E. 115th St.
Vinc. Linka, 1813 String St.
Petras Mankus, 2345 W. 20th St.
K. Steponis, 849 — 34th St.
Vinc. Stulpinas, 921 — 33rd Place.
Jonas Visockis, 8139 Vincennes Rd.

Cleveland, Ohio.
P. Sankys, 1408 E. 25th St.

CAMBRIDGE, MASS.
Pet. Bartkevicius, 877 Cambridge St.

HARTFORD, CONN.
Kar. Lesevicius, 40 Mulberry St.

Herrin, Illinois.
J. T. Adamaitis, Box 708.

HAZLETON, PA.
Ant. Skukis, 103 N. Wyoming St.

INDIANA HARBOR, IND.
B. Yasulis, 3604 Deador St.

MINERSVILLE, PA.
J. Ramanauskas, Box 538.

NEW YORK, CITY.
J. Zemanavskas, 307 W. 30th St.

New Britain, Conn.
E. J. Ceponis, 21 Pleasant Street.

Newark, N. J.
V. Ambrazevičia, 178 Ferry Street.

NORWOOD, MASS.
B. A. Tumavicius, 28 Austin St.

Pittsburg, Pa.
Baltrušaitis Bros., 2400 Fifth Ave.
Jonas A. Ignatius, 46 So. 22nd Street.
J. G. Milauskas, 1811 Wharton St.

PATERSON, N. J.
A. Vaitkevicius, 70 Lafayette St.

Pittston, Pa.
Ad. Bendinskas, 42 Chesnut St.
J. Kazakevičia, 103 N. 4th St.

Plymouth, Pa.
B. Potelunas, 345 E. River St.

RUMFORD, ME.
K. Vilaniskis, 222 Pine St.

ROCKFORD, ILL.
M. Fanstel, 211 S. 4th St.

SO. CHICAGO, ILL.
Pet. Ostrovskis, 8701 Commercial Av.

So. Boston, Mass.
N. Gendrolis, 224 Athens Street.
J. G. Goguzis, 28 W. Broadway

Springfield, Ill.
G. Tachilaukas, 1217 W. Jefferson St.

Scranton, Pa.
Geo. Baltrušas, 2018 Luzerne St.
Juoz. Petrakis, 1514 Ross Ave.

Shenandoah, Pa.
T. Kryzianauskas, 38 E. Centre St.

Union City, Conn.
O. P. Elmatis, 65 Brennan St.

Waterbury, Conn.
K. Ch. Kademakas, 785 Bank St.
Jurgis Semaitis, 824 Bank St.

WAUKEGAN, ILL.
M. Rakauskas, 1015 — 8th St.

WESTVILLE, ILL.
V. S. Kreivienas,

"LAISVOJI MINTIS"

Vienintelis mokslo ir literatūros iliustruotas laikraštis, talpinantis rimtus ir gerai apdirbtus straipsnius iš įvairių mokslo šakų: Historijos, Kultūros Historijos, Gamtos Mokslų, Draugijinių Mokslų, ir t. t., lygiai ir originaliai parašytas apysakas iš mūsų gyvenimo.

Kaina metams \$2.00; pusė metų \$1.00; užsienį \$2.50

Kas, prisijungdamas mums prenumeratą, prisiųs iškirpęs ir šį apgarsinimą, tas gaus dovanas knygomis: užsirašantiems "L. Mintis" metams duodame knygų už \$1.00 užsirašantiems pusė metų už 50c.

Paskubinkit—Dovanas nelaisvė teduosime.

Adresas:

"Laisvoji Mintis."

1401 N. Main Ave., — Scranton, Pa.

CHICAGOS LIETUVIŠKŲ KONSERVATORIJOJ.

prasideda II mokslo semestras nuo 2 dienos sausio, 1911 m. ir trauksis iki 20 gegužės ir užsi-
baigs egzamininiu koncertu. Moks-
lo semestras 20 dol. Dabar gi
laikas užsirašyti ir sau tinkamą va-
landą pasiskirti.

Su pasididžiuojimu mokinių skait-
liaus, bus užkviesta daugiau mo-
kytojų.

Smulkesnės žinios suteikiamos

konservatorijos bute, kas dieną.

Ad.: 3246 S. Halsted Str.

Direktorius

MIKAS PETRAUSKAS.

LIETUVIŠKŲ KONSERVATORIJA, už-

baigus mokslo metus, paveda vi-
nuomenei savus mokinius lyg kaip
ir kontrolei ir leidžia visiems daly-
vauti viešai. Dabar tą pradeda
ku taisy, kurie jau yra atsiekę ir
aukštesnį artizmą tame dailės me-
ne. Tokiu būdu bus matomas vy-
stymas kiekvienais metais, kiek-
vieno mokinio.

I SEMESTRO užbaigij parengtas
KONCERTAS, kuris atsisbus 31 gru-
odžio, 1910 m. 8 val. vakare. Šv.
Jurgio svetainėje (33 gatvė). Ta-
me koncerte dalyvaus per 30 mo-
kinių.

Tikietų kainos: 15c ir 25c.

Kviečia visuomenę

RENGIMO KOMITETAS.

Burtininkų Kazys (Kartos)

Visi žinote, kad burtininkai (Ame-
rikos vadina Fortune Tellers) spė-
ja žmogui laimę ar ateičiai su pagu-
ba Kazys (Korty). Ar toki burtininkai
Korty spėjimai iš nukeltų Kazys turi
kokią vertę, mes apie tai nekalbė-
sime, tik pasakysime, kad yra tuks-
tandčiai žmonių, kurie pas tų
burtininkus laukosi spėjimų savo
ateities ar laimės ir moka jiems už
tai po kelių ir po kelių dolerių.
Gerai žinoma, kad burtininkai bū-
vojo tal pone LENORMAND Pary-
žiuje, Prancūzijoje, kuri su pagu-
ba Kazys visiemis spėdavo ateitį. Pa-
jo vaikščioja kelti Kazys viso svie-
to didžiulai, kunigaikščiai ir karaliai
ir kiekvienam ji ateitį spėdavo.

Po myruli virst mirties burtininkai
jos Kazys pateko į svetlę ir
šiandien jom naudotasi geriausiu svie-
to burtininkai, ir kiekvienas, kas jas
turi, gali su joms įspėti ateitį telp
gerai kaip ir burtininkai. Šios Ka-
zys spėjimai iš nukeltų Kazys
Korty su pilnu išsiskirtimu Lietuviš-
kų ir lenkiškų kalbose, kaip jas
vartoti ir kaip ateičiai įspėti yra dabar
gaunamos mūsų store. Kaina jų 50c.

Šios Kazys yra geriausia boykila
liuotame šalke ir su jom, ne tik save,
bet ir visus kitus geriausiu būdu
vysti šeimyniniuose ir draugiskuose
susiurinkiuose.

Siųsdami pinigų ant kazys adre-
suokite:

BRIDGEPORT CLOTHING CO.

3246-3248 S. Halsted St.

Chicago, Ill.

KURTUMAS IR UŽIMAS

GALVOJE

Puikiai yra įgydoma mūsų garbinga
metoda, kuri suvaidi prašalina ligos
priežastis. Aprašyti ligų pinal. Rašykite
šiandien, nes atidėjimas pavojingas.

Vokietiškas Institutas akimė
ir ausims gydyti.

GERMAN INSTITUTE

For Eyes and Ears

Dept. 80. — 2320 Park ave.

St. Louis, Mo.

Nor mokintis Barzdukutys?

Tamiečiai amatai gali iš-
mokti nuo 4 iki 6 savaitių.
Kainos tau tik 60c. Mes
duosime visą visą skaitinimą
priešais. Šis amatas yra
tiksliai paskaita visoms
vėlym ir tamsia, turėdama
da savo ypatingą vertę.

TOSSOFF'S BARBER SCHOOL

1408 Penn Ave., Pittsburg, Pa.

AR TURITE?

Ar turite Insurance Policy

kuri mokytų jums laike ligos
arba sužeidimo nuo \$20.00 iki
\$40.00 mėnesį, o atsitikime
mirties ir sužeidimo arba ku-
rių nors sąnarių kuno praradi-
mo nuo \$500.00 iki \$1000.00.

Tokią Insurance Policy ge-
ros kompanijos galite nus-
ipirkti pas mus, mokėdami nuo
\$1.00 ir daugiau 1 mėnesį.

Chicago lietuvius užvie-
čiame apsilankyt pas mus,
kad galėtume paaiškinti vi-
sas išlygas.

J. J. Hertmanowicz, Agentas

A. OLSZEWSKI BANKOJ

3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJA LIETUVIŠKA SVETAINĖ

IR UŽEIGA.

Praneši visiems lietuvims, jog
dabar atidarė naują Lietuvos sve-
tainę. Yra dailė, stovi ant dviejų
telių, labai gražiai ir patogiai in-
staliuota, viskas nauja. Labai prie-
nami parenduojama teatrui, baldams
veselioms ir visiems mitynoms.

Syky tapt atidaryta ir Lietuvos
Užeiga.

Kvieči lietuvius ateiti, patis pa-
matyti, kaip viskas puiku.

Atidarymą sveitina vakare 7 val.

21 gruodžio 1910, griežt pulkiančias
liet. "Birutės" orkestras. Ateikit
su pagarba.

Gavrilavicius,

2301—2305 W. 22 place, Chicago, Ill.

Mokykla šokių

Prof. Julius S. užtikrina, kad išuo-
kys šoki kiekvieną jauną ar seną
išmokina valcų 6 rūšių ir telp, kad
gali drąsiai eiti šoki publikoje. Telp
gi išmokys ir kitus šokus su 6 va-
kara; vakare nuo 8 valandų iki 11
kas moka vaikščioti, tas gali išmokti
ir šokti. Kas nori mokytis tegul atei-
na į svetainę, po numeriu, 1900 So.
Union st. kampos 19 tos arti Halsted
st. mokiniu kas panelė, sereda iš-
pėnyčia vakarais nuo 8 iki 11. Prof.
Julius S. praradžia visiemis, kurie nori
išmokti tuos šokus, kad ateitų se-
kančiui adresu: 2124 So. Halsted st.
Ofisas ant 3-ty lubų. Atidarym nuo
6 iki 8 val. vakare. Nedėliomis nuo
8 val. ryto iki 6 val. vakare.

Talpi išmokiniu buk 8 wifig; buk
skirti: Irish jig; clog; spanish waltz
waltz two step ir waltz side step
95 kitus.

KOŽNAS GAUS DYKAL

kuriu priėmą kole-
gams, mus No. 1
kataloge, didžiulį
lietuviškoj kalboj, o
dideliu poapiuati. Joms
telpa apsigalvoti kurti
200 lių, vėry, moterų
ir vaikų, pasako nuo ko
jos prasideda, kaip jas
paukti, kaip nuo jų
spislaugoti, kokias gy-
duoles naudoti, kiek
jos paskaido ir kur jas
gauti. Pavalkiai ir pa-
kės yvairių kreipiančių
ir gydančių malių, Pe-
fumių, Elektro-gydan-
čių aparatų, Roberti
nuo šikrimum, Mong,
Painų, Stukų, Drakno-
jams, Malinčių, An-
monikų, Koncertinių,
Britvų, Pavalkovinių
ir šimtai kitokių kod
mūsų reikalingų daly-
kų. Iškirk šią apsu-

stingę ir priėmą mums, o tuojau gausi visai dy-
kel kataloge. John I. Bagdasian, Prop-
rietorius, 2334-2336 SO. OAKLEY AVE., CHICAGO, ILL.

Adresas: 3246-3248 S. Halsted St.

Chicago, Ill.

Rosijos-Amerikos Linija

Vienutinė vežanti be persidėmo

Linija tarp Rosijos ir Amerikos.

Rusiskieji patiniai garlaiviai

išplaunkia šiuo laiku:

Laivai

IS New York

RUSSIA

KURSK

24 gruodžio, 1910

7 sausio, 1911.

KAINOS:

Iki Rott-
damui

Iki Liepo-

III klasė

III geresnė klasė

Antra klasė

Pirma klasė

KAINOS IS LIEPOJAUS:

III klasė \$43.50

II klasė \$57.50

I klasė \$67.50

Pirmoji klasė \$62.50.

Smulkesnį žinių klaukite pas svar-
biausius Linijos atstovus:

A. E. JOHNSON & CO.

27 Broadway New York.

Banka A. Olszewskio

3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Priima pinigus taupinimui ir moka už juos 3% metams.
Skolina pinigus pirkimui namų ir lioty mieste Chicago.
Sukolektuoja žmonių pinigų padėtus kitose bankose;
teipgi išskolektuoja darbininkų neužmokėtas algas ir pasko-
lintus pinigus.

Padaro visokių Notarijalskų raštus, kaip tai: Do-
vierenastis, Kontraktus pirkimo ir pardavimo, Affidavitus
ir visokių kitus rezentalskų ir legaliskų raštus.

Išmainų pinigų visokių žemių ant amerikoniškų ir
amerikoniskų ant kitokių.

Perka ir parduoda namus ir lioty.

Siūnia pinigus į Rosiją, Lietuvą, ir visas dalis svieto.

Parduoda šifortas ant visų linijų išvaizuoti ir atva-
ziuoti, ir išvaizuojantiems Lietuvon parupina pasportus nuo
Rosijos konsulio.

Mūsų kainos visada pigesnės kaip kitų ir mūsų tarnysta
visuomet geresnė už kitų. Rašykite mumi apie šifortų
ir rublių kainas, o mes mielai tokius Jums prisiųsime.

Rašdami mumi visada adresuokite šiteip:

A. OLSZEWSKI

3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

DIDZIAUSIAS LIETUVISKAS KATALIOGAS

Laikrodžių, Laikrodėlių; Muzikališkų Instrumentų. Drapanų
ir šimtų visokių kitų naudingiausių ir reikalingiausių daiktų,
gaunamų pas

Bridgeport Clothing Co. Chicago, Ill.

Katalogas dalinasi ant kelių skyrių ir kiekviename skyriuje
telpa sekanti daiktai:

Drapanų Skyriuje. Rasite Drapanų Siutus, Overkotus, Kelnas, Mar-
kinus, Kaklaraiščius, Pirštines, Kepures, Šly-
bėles Čevyrykus ir t. t.

Muzikališkų Instrumentų Skyriuje. Rasite Armonikas, Koncer-
tinės, Smulkas (Skripkas), Flei-
tas, Pikolas, Klarnetus, Obolus, Fogotus, Soksofonus, Kornetus, Melofo-
nus, Trumpetus, Trombonus, Altus, Tenorus, Baritonus, Būsus, Kontraba-
sus, Bubnus, Cimbalus, Megafonus, Banditus, Gitaras, Mandolinas, Oltas,
Kajafonus, Autoarfas, Muikas Dėles, Fonografus, (Šnekamais Makinas),
Pijarus, Vargonus, ir daugybę kitų instrumentų.

Bižuterijos Skyriuje. Rasite Laikrodžius, Laikrodėlius, Lendug-
lius laikrodėlius ir moterims ant kaklo na-
šiojamus, Komposus, Medalikus, Bronzoleitas Auskarus, Spilkas, Sagutes,
Žiedus, ir t. t.

Toliesniam Skyriuje. Rasite Sidabrinčius Pellius, Šaukštus, Videli-
kus, Tacas, Fotografiją Kameras, Paraso-
nus, Žiuronus, Elektrikas Likarniukes, Siuvamas Makinas, Fontaines
Piuksnas, Palisilus, Kalimorus, Britvas, Šepėlius, Šukas, Pellukus, Žir-
klukes, Pypkes, Fotografijos Albumus, Mapas, Globus, Stereoskopus
Abroetus, Abroetus ir šimtus kitų labai naudingų ir reikalingų daiktų.
Katalogas turi 100 puslapių, didelio formato su aiškiomis iliustracijom
visokių daiktų.

Priėmą už 10c. marę patko kaitam ir mę jį prisiųsim DYKAL

Adresuokite šiteip:

The Bridgeport Clothing Co.

3248 So. Halsted St., Chicago, Ill.

J. Vanagaiczio Istaiga

Tilzeje

dėl visokių reikalų lietuvių

Vokiečių gatvė (Deutsche Strasse) Nr. 55

rupinsis

Didžiosios Lietuvos, Amerikos, Anglijos ir kitose

šalyse gyvenančių lietuvių visokiais reikalais.

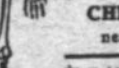
Ji duoda patarimus reikalaujantiems kaslink kelia-
vimo į Ameriką, Angliją ir kitas šalis.

Iš Amerikos grįžtantiems Tėvynę, kaip ir kokių
budu geriausiai pasiekti savo gimtinės kraštą.

Prekybos dalykuose Tilzeje atvykusiems apreiskia,
kas užlaiko geriausius tavorus ir parduod už pi-
giausias kainas. Žodžiu, kiekviename reikale du-
damas sąžiniškas patarimas, ant kiek jis nereika-
lauja ypatingų išlaidų, veltui (dykai).

Tautiečiai! Naudokitės kiekviename reik

imperfect in orig

**344 SO. STATE ST.
CHICAGO, ILL.**
near Harrison St.

**Zingedumai Patologijos
Zingedumai Osteologijos
Zingedumai Ginekologijos
Organo**

Tirinek pradžia ir laisvytina 7. Jauskos
Ratono nuo Lopožio iki S. Jauskos Pradžios ir
Kamtos. Gimus. Zingedumai su Mita, as-
kumais.

Tirinek gimtose Ligos ir paleisturizmo, por-
stivais gyvo didumo figūros, sveikimo ir
ligotumo padejimus. Iarvus laisvotiesis
atstakineja viokius klysumus. Didžiausia
gyvo, laivo gyvenime.

INŽENGA DYKAI

Adaryta kasdien nuo 8 ryto iki vidurnaktini

Sintal interveju-
dama pavydant
amogus kuno svei-
kam ir sergiantam
stojtyje. Chirurgi-
kos operacijos,
zingedumai kebi-
tumai, mitiliskiu-
mai. Telpi pilnas
istorikas santri-
kis kurtis nekod
so laivo parodyti
dykai šalin kraite.

Kai užpralamo tirinoti nuostebum. Astronomi-
jos, Fiziologijos, Chemijos ir Patologijos.

Izopazika. Inkvizicija. Valakute Ameriko.
Pavelskai teikiama ir Pagarbinta Ameriko.

INLEIDŽIAM TIKTAI VYKAI

LIUSO INŽENGIMO MUZEJUS

MOXSLISKU ZINGEDUMU

180 SO. CLARK ST., CHICAGO, ILL.
atoli Madisno Galvos

Atdu 8 nuo 10 valandis ryto iki 12 vidurnaktini

Imperfect in original